

ACTA DIURNA

Билтен Правног факултета Универзитета у Београду

Број 43–44, мај – септембар 2013.

Награда Привредне коморе Београда студентима Правног факултета

На свечаности одржаној 27. маја 2013. године у Народном позоришту, Привредна комора Београда је доделила традиционалне годишње награде „Београдски победник“ најуспешнијим компанијама и поједницима за резултате остварене у 2012. години. Част да понесе ову титулу припала је онима који су својим радом остварили надпросечне резултате у привређивању, развоју и напретку наше привреде. Годишња награда Привредне коморе Београда „Плакета“ додељена је и тиму Правног факултета Универзитета у Београду за освојено прво место на светском такмичењу из арбитражног и међународног привредног права у Бечу. На овај начин, студенти Правног факултета као и њихови тренери, сврстани су у ред истакнутих појединаца који су, захваљујући својим професионалним достигнућима, проглашени за лауреате ове престижне награде. Успех тима студената Правног факултета уврштен је од стране стручног жирија Привредне коморе Београда у ретке подвиге у овој години који су значајно допринели афирмацији наше земље, а посредно и афирмацији наше привреде. Након уручења награде, при-

Годишња награда Привредне коморе Београда додељена је тиму Правног факултета за освојено прво место на такмичењу из међународног привредног права у Бечу

сутнима се испред тима Правног факултета обратио професор др Владимир Павић, који је истакао да су за добре резултате неопходни таленат, марљивост и материјална подршка. Нашим студентима није недостајао ни таленат ни марљивост у припреми за ово светско такмичење, рекао је професор др Павић, а да материјална подршка не изостане већ годинама се брине како Привредна комора Београда тако и њене бројне чланице. Професор др

Павић се, у име Правног факултета Универзитета у Београду, захвалио председнику Привредне коморе Београда Милану Јанковићу, као и другим донаторима факултетског такмичарског тима, чланицама Привредне коморе Београда, на дугогодишњој подршци и истакао да ова награда обавезује Правни факултет да и убудуће помера границе у оствареним резултатима у области међународног привредног и арбитражног права. ■

Упис нове генерације студената

Припреме за упис нове генерације студената основних академских студија отпочеле су већ почетком календарске године, благовременим објављивањем Приручника за припремање пријемног испита, као и поставком интерак-

тивне интернет презентације на сајту Правног факултета. У априлу и мају организоване су и посете гимназијама и другим средњим школама, када су асистенти, сарадници у настави и други запослени на Правном факултету одржали

презентације о предностима студирања на Правном факултету и условима уписа у нову школску годину, уз поделу промотивног материјала. Током маја, на Факултету је организован и први циклус припрема за полагање пријемног испита, на који

се пријавило 559 полазника, док је други циклус припремне наставе, који је био организован по систему осмодневне наставе почетком јуна, похађало 146 полазника.

На основу Одлуке Владе Републике Србије, Правни факултет Универзитета у Београду расписао је конкурс за упис на прву годину основних студија за школску 2013/2014. годину, и то, за 600 студената чије се образовање финансира из буџета Републике Србије и 900 самофинансирајућих студената. Пријаве на конкурс за упис на прву годину основних студија за школску 2013/2014. годину примале су се 25, 26. и 27. јуна у амфитеатру

„Радомир Лукић“, када су се пријавила 1632 кандидата. Пријемни испит, који је обухватао питања из Српског језика, Историје и Устава и права грађана, одржан је 1. јула. Захваљујући одличној организацији, успешном раду Комисије за спровођење пријемног испита, којом је руководила професор др Гордана Илић-Попов, као и брзи и труду свих запослених на Факултету, прелиминарни резултати пријемног испита били су доступни кандидатима већ наредног дана у 13 часова. Коначна јединствена ранг листа објављена је 5. јула, док је у периоду од 5. до 10. јула на прву годину основних студија уписано

укупно 1500 студената: 600 студената уписано је на терет буџета, док су преостали студенти стекли статус самофинансирајућих студената.

У другом конкурсном року, расписан је конкурс за држављане Републике Србије који су средњу школу завршили у иностранству (у овом року прима се 2% кандидата од укупног броја који је предвиђен за први конкурсни рок). Укупно је конкурисало девет кандидата, од којих су четири кандидата уписана на терет буџета, док су четири кандидата стекла статус самофинансирајућих студената. У другом конкурсном року уписана су и 4 кандидата који су страни држављани. ■

Прослава славе и Дана Правног факултета

Иове године, 27. септембра свечано су обележени слава (Празник Воздвижења Часног Крста – Крстовдан) и Дан Правног факултета. Празнични дан започео је прослављањем факултетске славе, празника којим се обележава успомена на дан када је царица

Јелена, мајка цара Константина, пронашла Часни крст на коме је Исус Христос распет на Голготи. Уз присуство запослених на Правном факултету, бројних гостију и пријатеља Факултета, обављено је резање славског колача, уз размену жеља за успех и напредак Фа-

култета и свих његових чланова. Овом свечаном чину присуствовали су и председник Уставног суда Србије др Драгиша Слијепчевић, министар правде и државне управе Никола Селаковић, министар просвете Томислав Јовановић, министар одбране Небојша Родић,

2

Издавач

Правни факултет
Универзитета у Београду

За издавача

проф. др Сима Аврамовић

Уредник

проф. др Жика Бујуклић

Секретар

доц. др Љубинка Ковачевић

Технички секретар

Барбара Лазаревић-Мићовић

Пријрема и шптамја

Досије студио

Прилоге, фотографије и сугестије за билтен Правног факултета можете достављати електронском поштом доц. др Љубинки Ковачевић на адресу: ljubinka@ius.bg.ac.rs, или на дискети Барбаре Лазаревић-Мићовић до 1. у месецу за догађаје из претходног месеца.

ISSN 1820-3981

Садржај

- 1 Награда Привредне коморе Београда студентима Правног факултета
- 1 Упис нове генерације студената
- 2 Прослава славе и Дана Правног факултета
- 4 Округли сто о уставном судству
- 5 Конференција о арбитражи
- 5 Јубиларна летња школа „European Union and Legal Reform“
- 6 Такмичење из свемирског права
- 7 Награде младим криминолозима
- 8 Прва посета игумана манастира Хиландара Правном факултету
- 8 Обележена 900. годишњица рођења Стефана Немање и 200 година од Његошевог рођења
- 11 Ноћ музеја на Правном факултету
- 11 Научни и стручни скупови и предавања у иностранству
- 16 Научни и стручни скупови и предавања у земљи
- 19 Награде и признања
- 20 Студијски боравци у иностранству
- 21 Гости на предавањима и посете институцијама
- 26 Факултетски живот
- 28 Вести из Библиотеке
- 29 Издавачка делатност
- 30 Студентски живот
- 34 Светој Гори у походе

председник Националног савета за високо образовање проф. др Срђан Станковић, вршилац дужности председника Апелационог суда у Београду Душко Миленковић, ректор Универзитета у Новом Пазару проф. др Миладин Костић, и декан Правног факултета у Бањој Луци проф. др Витомир Поповић.

Прослава је настављена свечаном академијом и доделом диплома дипломираним правницима, као и мастерима и специјалистима из разних правних области. Уз учешће академског хора „Обилић“ са диригентом проф. др Даринком Матић-Маровић на челу, свечана академија је одржана у амфитеатру „Радомир Д. Лукић“. Академији су присуствовали министар правде и државне управе Никола Селаковић, представници Владе Републике Србије, као и представници правосуђа и представници Универзитета у Београду и правних факултета из земље и региона.

Академија је отворена поздравном речи декана Правног факултета Универзитета у Београду, професора др Симе Аврамовића, који је истакао да историјски почeci установљења Дана Правног факултета сежу до 1841. године, када је 15. септембра, поводом преласка лицеја из Крагујевца у Београд, кнез Михајло одржао студентима пригодан говор. Декан је овом приликом, присутнима прочитао и телеграм архимандрита Методија, игумана манастира Хиландара, у коме, уз најлепше жење и молитве за даљи успех у раду, братство манастира Хиландара честита славу Факултета. Након тога, уследила је деканова жеља упућена дипломцима да завршетак Правног факултета за њих не буде и њихов растањак са Факултетом, будући да се након завршених основних академских студија, могу уписати на мастер студије на српском и енглеском језику, потом на докторске, а за годину или две, и на постдокторске студије на Универзитету у Београду, који је рангиран између 300. и 400. места на Шангајској листи, у конкуренцији од 20.000 универ-

Обележавање факултетске славе Крсјовдана

Поздравна реч декана на прослави Дана Факултета

зитета у свету, чиме је ушао у 3% најбољих образовних академских институција целог света.

Присутнима се пригодним речима обратио и председник Националног савета за високо образовање проф. др Срђан Станковић, који је истакао да се Национални савет за високо образовање потрудио да стави студента у жижу наставног процеса и да у борби за квалитет, Универзитету у Београду омогући стицање бројних признања, која му припадају као перјаници српског образовања. Професор др Станковић је нагласио и да су студенти права, као они који ће касније спроводити законе, дужни да поштују правду и закон и човека држе у оквирима грађанског и цивилизованог понашања, не заборављајући и поштовање моралних закона, без чијег присуства

Свечану академију улешао је својим музичким програмом академски хор „Обилић“

човек не би могао да опстане до данашњих дана.

Академија је укључила и посебан програм, који је водио доц. др Војислав Станимировић, уз техничку подршку колега из Рачу-

нарског центра. По окончању тог програма, представници факултетске Управе уручили су дипломе студентима који су у претходном периоду завршили основне и мастер студије. ■

Округли сто о уставном судству

4

Поводом 50 година од оснивања Уставног суда Србије, у среду, 26. јуна 2013. године, на Правном факултету Универзитета у Београду, одржан је округли сто „Улога и значај уставног суда у очувању владавине права“. Поздравне речи учесницима упутили су председник Уставног суда др Драгиша Б. Слијепчевић, декан Правног факултета Универзитета у Београду проф. др Сима Аврамовић и председница Српског удружења за уставно право проф. др Лидија Баста-Флајнер. На Округлом столу радове су изложили судије Уставног суда проф. др Оливера Вучић, др Боса Ненадић, проф. др Драган Стојановић, проф. др Горан П. Илић, Катарина Манојловић-Андрић, као и академик Војислав Становчић, проф. др Будимир Кошутећ, проф. др Ирена Пејић, др Владимир Ђурић, др Владан Петров, проф. др Љиљана Славнић, проф. др Дарко Симовић, проф. др Владан Кутлешић, проф. др Виолета Беширевић и доц. др

Танасије Маринковић. Овај округли сто су организовали Уставни суд Србије, Правни факултет Универзитета у Београду и Српско удружење за уставно право, уз

подршку Организације за европску безбедност и сарадњу, Немачке фондације за међународну правну сарадњу (IRZ) и Пакта за стабилност југоисточне Европе. ■

Учесници скупа којим је обележено 50 година од оснивања Уставног суда Србије

Конференција о арбитражи

Правни факултет Универзитета у Београду је 27. септембра 2013. године био домаћин *Twin* конференције из арбитражног права коју је организовао у сарадњи са српским и аустријским удружењима за арбитражно право и бечком VIAC арбитражом. Конференција је изазвала велико интересовање домаће и стране стручне и науч-

Конференција је окупила више од 100 учесника

Arbitration
Twin Conference in Belgrade
27 September 2013

organized by the Austrian Arbitration Association (ArbAut) and the Serbian Arbitration Association with the support of VIAC and the University of Belgrade Faculty of Law

Date:
Friday
27 September 2013
Starting time 12.00 p.m.

Venue:
Conference hall at the
Belgrade Law Faculty
Pravni fakultet Univerziteta
u Beogradu
Bulevar kralja Aleksandra 67
Belgrade

не јавности, и окупила преко 100 учесника из земље и иностранства.

Конференција је разматрала теме од значаја за вишестраначке арбитраже, инвестиционе арбитраже и привремене мере у арбитражном поступку. На Конференцији је представљен и правни оквир за арбитражу у Аустрији, укључујући и

најновије измене VIAC правилника и аустријског арбитражног закона. У својству панелиста и модератора на Конференцији је учествовало 20 професора и адвоката из Аустрије и Србије, међу којима и проф. др Владимир Павић и доц. др Милена Ђорђевић са Правног факултета Универзитета у Београду. ■

Јубиларна летња школа „European Union and Legal Reform“

Међународна летња школа „European Union and Legal Reform“ коју традиционално организују *Center for Constitutional Studies and Democratic Development (CCSDD)* Универзитета у Болоњи и Универзитета Џон Хопкинс и Правни факултет Универзитета у Београду одржана је јубиларни десети пут у „Медитеранском центру Симо Милошевић“ у Игалу од 15. до 19. јула 2013. године. Поводом десет година успешног рада школе током којих је у предавањима и дискусијама на теме правних реформи у Европи и западном Балкану учествовало преко 300 предавача и полазника са читавог континента, на

Универзитету Црне Горе у Подгорици (Факултет политичких наука) је организовано свечано обележавање јубилеја школе. Скупу су се, поред државног секретара Министарства вањских послова и европских интеграције Републике Црне Горе Владимира Радуловића и декана Факултета политичких наука Универзитета Црне Горе проф. др Соње Томовић Шундрић, обратили оснивачи и кодиректори летње школе проф. др Стеван Лилић са Правног факултета Универзитета у Београду и проф. Џастин Фросини, директор CCSDD који су подсетили на наставак школе и развој овог вида међународне академске сарадње.

Овогодишње издање летње школе окупило је тридесет троје предавача и полазника – последипломаца из Италије, Велике Британије, Литваније, Пољске, Конга, Аустрије, Румуније, Грузије, Јерменије, Белорусије, Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Македоније, Црне Горе и Србије. Учесници су пратили предавања и дискутовали о будућности европских интеграција, приступању земаља западног Балкана ЕУ након уласка Хрватске, европским интеграцијама Србије у светлу актуелних преговора са институцијама Косова, приступању ЕУ Европској конвенцији о људским правима, улози судова у заштити људских права, ус-

тавним аспектима одлука европских судова, актуелним питањима европског држављанства, заштити права мањина у Европи, Црној Гори и Србији, и модалитетима партиципације мањина у изборним процесима.

Школу су водили проф. др Стеван Лилић и проф. Џастин Фросини. На летњој школи су предавали и проф. Бил Бовринг и проф. Мишел

Еверсон са Бирбек колеџа Универзитета у Лондону, и проф. Ивана Јелић са Правног факултета Универзитета Црне Горе. Предавања су такође одржали др Оливера Комар са Факултета политичких наука, др Чарна Пиштан са Универзитета у Болоњи, као и докторанти нашег факултета Катарина Голубовић, адвокат Комитета правника за људска права

и Марко Миленковић, истраживач Института друштвених наука. Школа је, поред прилике за академску и стручну расправу о актуелним питањима трансформације европског права и изазовима процеса европске интеграције и права ЕУ, била и прилика за успостављање контаката између студената из великог броја земаља. ■

Такмичење из свемирског права

Тим студената Правног факултета Универзитета у Београду на међународном такмичењу из области свемирског права – *Manfred Lachs Space Law Moot Court Competition* које је у периоду од 8. до 12. маја 2013. године одржано на Универзитету Сапиенца у Риму под покровитељством Европског центра за свемирско право, освојио је пето место у укупном пласману, а наш студент Бошко Војкић награду за најбољег говорника на турниру. Поред колеге Војкића, Правни факултет је на овом такмичењу представљао и Игор Радовановић, а студенте је за такмичење спремала Адриана Миновић, члан тима Правног факултета који је 2011. године

победио на такмичењу из медијског права у Оксфорду.

Manfred Lachs Space Law Moot Court Competition је једно од најпрестижнијих светских *moot court* такмичења које се преко 20 година одржава на четири континента (Европа, Северна Америка, Африка и Азија). На европске регионалне рунде у Риму је успело да се пласира 15 тимова, укључујући и наш тим, а највише тимова долазило је из Русије, Пољске, Немачке и земаља Бенелукса. Победу на такмичењу су однели студенти мастера из ваздушног и свемирског права из Лајдена (Холандија) и тиме себи обезбедили карту за светско финале које се одржава у Пекингу.

Такмичење се састоји из писменог и усменог дела. Најпре се од студената очекује да на основу задатог проблема сачине тужбу и одговор на тужбу, а затим да своју аргументацију усмено изложе пред реномираним стручњацима из ове области симулирајући поступак пред Међународним судом правде. Проблеми којима се бавило овогодишње такмичење тичу се актуелних питања из области међународног јавног права, а у вези са правним режимом космоса, усвајањем међународних докумената из ове области, питања власништва и коришћења свемирских објеката, као и питања накнаде штете.

Иако је ово први пут да наш Факултет узима учешће на овом ре-
 номираном такмичењу, и упркос
 чињеници да су се наши студенти
 III и IV године студија такмичили
 са далеко искуснијим колегама из
 Европе који похађају специјализо-
 ване мастер програме за изучавање
 свемирског права, наши студенти
 су се из Рима вратили са сјајним ре-
 зултатима. У укупном пласману тим
 је освојио пето место, с тим да је за
 наступе у усменим рундама оцењен
 као најбољи тим у Европи, а свега
 један поен их је делио од пласма-
 на у финале. Наш студент Бошко
 Војкић постао је лауреат награде за
 најбољег говорника на овом такми-
 чењу и за свој успех, поред дипломе,
 од организатора такмичења, добио
 и стручну литературу и новчану на-
 граду. Сви чланови тима су поред
 похвала за постигнуте резултате до-
 били и понуде да своје стручно уса-

*Студенти који су представљали Факултет
 на такмичењу Manfred Lachs Space Law Moot Court*

вршавање наставе на престижним
 европским универзитетима.

Факултет и овом приликом жели
 да изрази захвалност граду Београ-
 ду и Европском центру за свемирско
 право који су пружили неопходну
 финансијску подршку нашем тиму

како би узео учешће на такмичењу у
 Риму, а чланови тима нарочиту зах-
 валност дугују и доц. др Ивани Кр-
 стић, чије су стручне сугестије биле
 од непроцењивог значаја за овакав
 резултат нашег тима на овом међу-
 народном такмичењу. ■

Награде младим криминолозима

Настављајући започету тради-
 цију, Секција за криминологију је трећи пут расписала конкурс
 за наградни темат који омогућава
 младим људима заинтересованим
 за област криминологије да на њему
 учествују и освоје лепе награде.
 Тема наградног темата овог пута
 била је *Млади и криминалистеи*, а
 награде су победницима свечано
 уручене 19. јуна 2013. године у Сали
 за седнице Правног факултета Уни-
 верзитета у Београду.

Награђени студенти су, уз при-
 годне плакете, добили и комплете
 књига чији су дародавци Правни
 факултет Универзитета у Београду
 и издавачка кућа „Досије“. Првона-
 грађеном је додељена и новчана на-
 града коју је обезбедила адвокатска
 канцеларија Фила из Београда. На-
 граде су додељене следећим аутори-
 ма: Данку Нововићу, студенту Пра-
 вног факултета Универзитета у
 Београду који је освојио прво место
 а награду му је уручио представ-
 ник адвокатске канцеларије Фила,
 адвокат Михајло Бакрач; Николи

Вујичићу, студенту мастер студија
 Правног факултета Универзитета у
 Београду који је освојио друго ме-
 сто и коме је награду уручио про-
 декан за научни и стручни рад Пра-
 вног факултета у Београду, проф. др
 Слободан Марковић; Александри

Лозић, студенткињи Правног фа-
 култета Универзитета у Београду,
 која је освојила треће место, и којој
 је награду уручио председник Срп-
 ског удружења за кривичноправну
 теорију и праксу проф. др Станко
 Бејатовић. ■

*Са свечаности поводом уручења награда
 ауторима најбољих студенских радова из криминологије*

Прва посета игумана манастира Хиландара Правном факултету

Игуман манастира Хиландара Високопреподобни Архимандрит Методије посетио је 25. јуна 2013. године Правни факултет Универзитета у Београду. Ово је први пут у историји Факултета да игуман једног од најзначајнијих српских манастира посећује најстарију српску високо образовну институцију. Игумана су свечано дочекали и пожелели добродошлицу: декан проф. др Сима Аврамовић, председница Савета Правног факултета проф. др Емилија Вукадин проф. др Мирко Васиљевић, проф. др Марко Ђурђевић, секретар Правног факултета Миљко Ваљаревић и асистент Далибор Ђукић. Гост је изразио задовољство што представници Правног факултета већ пет година заредом походе манастир и исказао благодарност на прилозима којима Факултет помаже његову обнову. У име Факултета, декан се захвалио игуману на срданом гостопримству којим су монаси Хиландара дочекивали поклонице са нашег факултета. Уручио му је на дар издања нашег Издавачког центра и збирку бил-

Игуман манастира Хиландара са његовим представницима Правног факултета

тена *Acta diurna*, у којима се налазе путописи свих факултетских посета Светој Гори. Након пријатног разговора, у којем су учесници састанка информисани о току обнове и планираним радовима у манастирском комплексу, гост је у пратњи домаћина обишао просторије Факултета и дуже се задржао

у разгледању сталне изложбене поставке о његовој историји. Посета архимандрита Методија забележена је за успомену заједничком фотографијом поред фототипског издања Душановог законика, које је управо он поклатио Факултету приликом прошлогодишње посете наших колега Хиландару. ■

Обележена 900. годишњица рођења Стефана Немање и 200 година од Његошевог рођења

У организацији Српског културног кола „Деспот Стефан Лазаревић“, у Конференцијској сали Правног факултета је 5. и 6. јуна 2013. године обележено 200 година од рођења великог умника, владике, књижевника, филозофа и државника, Петра II Петровића Његоша. На два округла стола посвећена Његошу, учествовали су еминентни предавачи са Правног, Филолошког и Православно-богословског факултета и са Полицијске академије,

дајући, кроз призму своје струке и својих истраживања, доказе грандиозности, дубини и ширини Његошевог стваралаштва, али и његовог живота. „Његошеве дане“ је отворио председник СКК „Деспот Стефан Лазаревић“ асистент Милош Станковић беседом о тестаменту Светог Петра Цетињског и о Његошевом завештању, истакавши њихов наследноправни, као и политичкоправни, уметнички и морални значај. Након тога су реч узели

професори др Мило Ломпар и др Богољуб Шијаковић, који су бројну публику упознали са значајем књижевног и теолошког дела Петра II Петровића.

Професор Филолошког факултета Универзитета у Београду др Мило Ломпар, који је најимпозантнији део својих научних истраживања посветио управо Његошевој књижевности, је указао да је Његош уврштен међу највећа имена светске књижевности, јер је, иако

без формалног образовања, био у симболичком смислу не само културни мост српског народа са европским народима тога времена, већ и ерудита који је својим вечитим, а увек актуелним, темама, помирио и повезао векове и у себи сублимирао одлике ренесансног писца и писца романтизма. Често дајући ново и оригинално тумачење Његошевих стихова, професор др Ломпар се осврнуо и на Његошев подвиг и одлуку да пости на хлебу и води док је писао „Лучу микрокозму“, дајући још један доказ да је Његошево дело толико значајно и велико зато што га је Његош искрено живео.

Професор Православно-богословског факултета Универзитета у Београду др Богољуб Шијаковић је у свом излагању осветлио лик Његоша као владике и указао на домаћај религијско-филозофских порука и поука владике Рада. Професор др Шијаковић је истакао важност симболике жртве у хришћанству, која не мора да буде само физичка, већ и духовна, а која је и темељ православља. На овој идеји и важности сећања и поштовања оних који су, попут сина Божјег, поднели жртву за будућа поколења, на идеји одговорности и труда, саздан је и живот и завештање, али и теолошко дело владике Рада, навео је професор др Шијаковић.

Други округли сто посвећен Његошу, имао је за циљ да нас подсети на снагу његове државничке идеје и специфичне организације власти у Црној Гори тога доба, чијем разумевању је допринео продекан Правног факултета професор др Владан Петров. Он је објаснио почетке уставности у Његошево доба, начине на који се он борио да од расутих и често завађених црногорских племена постави снажну државну организацију, али и подсетио на чињеницу коју смо неретко склони да заборавимо: о снази, ауторитету и поштовању институција изlišно је говорити ако их не представљају јаке лич-

ности, личности од интегритета, које су такође достојне поштовања. Његош је, закључио је професор др Петров, био једна од оних ретких грандиозних фигура, каквих у савременим друштвима готово да и нема, које су снагом своје личности могле да „носе“ институције и удахну им снагу кроз најпозитивније особине које су носиле у себи.

Предавање о коренима уставности и државности у Црној Гори, са освртом на наше доба, употпунио је професор на Криминалистичко-полицијској академији у Београду др Дарко Симовић. Интересантним излагањем о модерном језику у нашим законима, па и највишем и основном правном акту, професор др Симовић је скренуо пажњу на стилске проблеме у нашем Уставу. У духу савремених тенденција и развојка граничних научних дисциплина, између етимологије, семантике и права, професор др Симовић је аргументовао како лоша стилизација појединих одредаба Устава води њиховој непримењивости (па чак и непотребности), што доприноси негативној слици о целокупном Уставу.

„Његошеви дани“ окончани су излагањима професора др Милоша Ковачевића и мр Александра Вулетића, која су била посвећена компарацији модерног српског

језика и оног којим је говорио и писао Његош. Професор на Филолошком факултету Универзитета у Крагујевцу др Милош Ковачевић је започео своје духовито предавање освртом на историјски развој српског језика, на Његошев утицај на његов развој и обликовање и на опасности са којима се наш језик и писмо данас суочавају. Многобројним занимљивостима везаним за српски језик у Вуково време, попут оних да он није садржао термине који би означавали апстрактне појмове, као и објашњењима која се тичу настанка, значења и првобитне намене појединих речи које данас користимо у другачијем контексту, професор др Ковачевић је оставио снажан утисак на све слушаоце. У наставку програма, докторант Филолошког факултета Универзитета у Београду мр Александар Вулетић је указао на прекомерно и, по његовом мишљењу, непотребно присуство енглеског језика у српском језику, а, посебно у научном језику и у области банкарства. Када се са једне стране речи које су постале свеprisутне, попут адвертајзинга, маркетинга, факторинга, брокера и менаџмента, а за које већ постоје адекватни термини у српском језику, упореде са лепотом, дубином, прецизношћу и осећајношћу Његошевог језика до-

Са округлој стола који је одржан у оквиру „Његошевих дана“

бија се поражавајућа, али јасна порука, закључио је мр Вулетић.

Српско културно коло „Деспот Стефан Лазаревић“ и Правни факултет Универзитета у Београду су се, и овога пута, нашли међу ретким институцијама и удружењима у Републици Србији које су осетиле потребу да одају почаст великанима своје историје. Његош је једна од оних личности са којима се српска и балканска култура и цивилизација равноправно сврставају „раме уз раме“ са свим европским народима. Говорећи о Његошу као државнику, књижевнику, философу и владика, уважени професори су то и доказали, пославши студентима јасну поруку и осветливши пут који треба да следе и у свом стручном усавршавању и у животном опредељењу.

Удружење студената Правног факултета „Номоканон“ организовало је 14. маја на Правном факултету трибину „Доследност наслеђене историје“ којом је обележено 900 година од рођења Стефана Немање и 200 година од рођења Петра II Петровића Његоша. Програм је отворен поздравном речи представника Удружења „Номоканон“ Марка Минића, након чега је уследило излагање Његовог Преосвештенства епископа Хвостанског господина Атанасија. Преосвећени владика је говорио о теми: „О духу и делу Стефана Немање“, истакавши да се Стефан Немања убраја „међу најкомплетније историјске личности и да га највише истиче то што је свој живот посветио свом народу. Његов кључ успеха јесте то што је све предвидео, а при томе је служио Богу, и успео да уједини српске земље, искоренио свађе, ратовао када је то требало, и то моћно, а није му било страшно ни да се понизи ради свог народа. И када би доживео срамоту, доживео би је, јер је спасао свој народ. Када се повукао са власти, Стефан Немања се посветио молитвама, а Стефан

Првовенчани је забележио да је он био и мученик по сузама. Сузе је проливао и молио се Богу да прихвати његов народ и да га води као своје дете кроз историју и да га чува од вукова. Стефан Немања би нам у овој тешкој ситуацији поручио ако већ не можемо да стварамо онда да одржимо оно што имамо.“

Након владике Атанасија, окупљенима се обратио професор др Жарко Видовић, који је говорио о односу морала и личности, као и о значају поезије, коју је описао као „најефикаснији увод у литургију, која је дијалог верника и свештеника пред самим Богом који се завршава причешћем.“ Након излагања професора Видовића, глумца Петар Божовић извео је посвету, и то на начин на који то не би успели ни многи песници.

Програм је настављен излагањем протојереја ставрофора Радомира Поповића, које је започело речима Светог Владике Николаја: „Водите рачуна како водите ову државу, њу су створили светитељи“. Говорећи о значају Немањића за српску историју, протојереј Радомир Поповић је истакао да је Стефан Немања оставио велике духовне трагове за ову државу: „Он је ратовао и мирио се, водио је ратове, суочавао се директно са крсташи-

ма (Барбаросом). Када се одрекао власти, отишао је на Свету Гору где је постао духовни ђак свога сина. Умире 1199. године у Хиландару и због тога то место постаје заветно за наш народ. О духовности династије Немањића говори и Свети Сава који је написао најбитније правно дело Номоканон (Крмчија). Имамо чврсте духовне темеље, а то је наша национална Библија и не смемо је заборавити. То је порука плејаде наших духовних владара и изданака“.

Након излагања посвећених Стефану Немању, уследило је излагање професора Филозофског факултета др Мирка Зуровца, који је говорио о Његошу и карактерологији Црногораца, закључивши да Црногорци треба да верују Његошу, јер је он живео животом свог српског народа, његове стихове цитирају данас сви који желе да буде непобедиви. Они хитно морају да се врате својим коренима, јер Његош их никада не би преварио. Он је у сваком тренутку и на сваком кораку користио појам „српски“, јер се није стидео да истакне своје порекло. Морају да се огледају у Његошевом „Огледалу“, јер ће тада препознати своје српско лице. ■

Уводничари на трибини „Доследност наслеђене историје“

Ноћ музеја на Правном факултету

Правни факултет Универзитета у Београду је учествовао на јубиларној, десетој Ноћи музеја, представивши се пригодном програмом и изложбом под насловом „Правни факултет – оснивање и развој 1808–2012“ која је стално представљена у факултетском Музеју. Тако је у суботу, 18. маја 2013. године, Правни факултет угостио бројне посетиоце, које је поздравио Управник Центра за издаваштво и информисање професор др Драган Митровић. Након његове поздравне речи, уследио је ревијални наступ учесника овогодишњег и ранијих такмичења студената права у беседништву. Осим тога, програмом је било обухваћено и упознавање посетилаца са најновијим издањима Центра за издаваштво и информисање, док су чланови Српског културног кола „Деспот Стефан Лазаревић“ у холу Факултета поставили изложбу „100 година од балканских ратова“. На овај начин, Правни факултет исказао је и показао у Ноћи музеја бригу и осећај за нешто у чему наша култура озбиљно оскудева, а то је историја институција. О томе, између осталог, сведоче и следећи утисци о Ноћи музеја на Правном факултету записани у једном од дневних ли-

Представљање Факултета на манифестацији Ноћ музеја

стова: „Како описати премијеру на јубиларној Ноћи музеја ако је реч о институцији са традицијом дужом од два века. Историјат најстарије чланице Универзитета у Београду – Правног факултета – најблаже речено је импозантан. Из тог разлога ова јединствена изложба улиће вам поштовање и дивљење према овом носиоцу модерног образовања у Србији, корену правне мисли, извору читаве плејаде истакнутих научника. Беседништво је извор спознаје, а такмичење у

беседништву део је традиције Правног факултета, које, због изузетног интересовања, које побуђује у јавности, већ годинама превазилази његове границе! Своје говорничке вештине представили су нам победници овогодишњег и ранијих такмичења. Уверили смо се у којој мери сами беседници могу да буду извор неисцрпне историјске грађе, као и инспирације која нам даје наду за будућност и веру у трагање за истином.“ ■

Научни и стручни скупови и предавања у иностранству

Последњих пет година установљена је традиција да се млади теоретичари из домена правних, политиколошких и социјалних наука састају на Форуму са циљем да ставе свој рад пред суд колега из централне и источне Европе. Форум се ове године одржао 2. и 3. маја на *Alfred Krupp Wissenschaftskolleg*, који се налази у Грајсфалду, Немачка. Централне теме овогодишњег Форума биле су везане за поделу вла-

сти, уставна права и судску контролу уставности. Као и претходних година, на Форуму су учествовали наставници, сарадници, као и докторанти Правног факултета.

Форум је био подељен на три панела. Први панел био је посвећен теми: „Поделе власти и судске контроле уставности“ и на њој је професор др Миодраг Јовановић изложио рад на тему: *Is the Abstract Case Against Constitutional*

Review Defensible?. У оквиру поменутог панела своје истраживање представила је и асистент др Маја Лукић, чија је тема била: *Pluralism of Constitutions or of Constitutional Actors? The European Union as a Herald of the New Era of Divisible Sovereignty*.

У другом панелу, који се тичао „Уставних права и обавеза“ учествовали су асистент мр Бојан Спаић и докторанткиња нашег фа-

култета Јована Парлић. Бојан Спаић полемисао је на тему: *Is Legal Interpretation Conversation?*, док је Јована Парлић излагала на тему: *Constitutional Interpretation and Separation of Powers – A Look through Betti's Theory of Interpretation*.

Коначно, трећи панел је традиционално насловљен као „Отворени панел“ и у њему је доц. др Данило Вуковић изложио резултате емпиријског истраживања на тему: *Legal Culture in Contemporary Serbia: Values, Practices and the Rule of Law* које је спровео заједно са проф. др Слободаном Цвејићем.

Шести *CEE Forum* биће организован 2014. године у Загребу.

Доцент др Милена Ђорђевић је 13. маја 2013. године учествовала у раду арбитражне конференције коју је организовао Међународни универзитет у Солуну (*International Hellenic University*) и немачка арбитражна институција *DIS*. Теме које је конференција разматрала тичале су се основних карактеристика правних оквира за међународну трговинску арбитражу у Немачкој, Грчкој и земљама Балкана. Доц. др Ђорђевић је узела учешће у раду панела о културним и регионалним разликама и њиховом утицају на алтернативно решавање спорова на Балкану.

Доц. др М. Ђорђевић на конференцији коју је организовао Међународни универзитет у Солуну

Излагање асист. Б. Сјаића на V форуму младих правних, политичких и друштвених теоретичара

Радом овог панела је председавао генерални секретар *DIS* Јенс Бредов (Jens Bredow), а у својству панелиста поред доц. др Ђорђевић учешће су узели и проф. Атанасиос Каисис (Athanassios Kaissis) са Универзитета у Солуну, проф. Хрвоје Сикирић са Свеучилишта у Загребу, проф. Тони Дескоски са Универзитета у Скопљу и проф. Зија Акинци (Ziya Akinci) са Галатасарај универзитета из Истанбула.

У оквиру мастер студија права интелектуалне својине, доцент др Душан Поповић одржао је 22. маја

2013. године предавање на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета у Скопљу. Предавање на тему „US and EU approach to orphan works“ било је посвећено проблему приступа ауторским делима недоступних титулара ауторског права. Правни факултет Универзитета у Београду наставио је сарадњу са Центром за право интелектуалне својине Правног факултета у Скопљу и након окончања заједничког Темпус пројекта у јануару ове године. У извођењу наставе на мастер студијама права интелектуалне својине на овом факултету, поред доц. др Душана Поповића, учествује и проф. др Слободан Марковић.

Асистент Нина Кршљанин учествовала је на међународној конференцији „Пенитенциарна безбедност: националне традиције и зарубежни опыт“ (Пенитенцијарна безбедност: националне традиције и инострано искуство), са рефератом *Положение њюремных заключенных в средневековой Сербии: роль мирских и церковных властей в обеспечении гуманной ойношения к заключенным* (Положај затвореника у средњовековној Србији: улога световних и црквених власти у обезбеђивању хуманог третмана затвореника). Конференција је одржана 21. и 22. јуна 2013. године у Самари, у организацији

Самарског правног института Федералне службе извршења санкција Руске федерације (Факултета за образовање запослених у установама извршења кривичних санкција), тужилаштва Самарске области, Правног института Самарског државног економског универзитета и међународне невладине организације *Penal Reform International*, а на њој је излагало 75 учесника из Русије и иностранства. По окончању скупа организована је посета установи „Богдановка“, у којој се, на бази интерната, обучавају студенти прве године овог факултета.

Доцент др Милена Ђорђевић је у периоду од 28. до 29. јуна 2013. године учествовала у раду Четвртог међународног конгреса младих арбитражних стручњака у организацији ICC арбитраже и Универзитета у Њујорку који је окупио 200 учесника из преко 50 земаља света. На конгресу су разматране теме како из области међународне трговачке арбитраже, тако и из области инвестиционе арбитраже. Доц. др Ђорђевић је учествовала у раду панела о меродавном праву у арбитражи и том приликом излагала реферат на тему: *Улога начела савесности и њених и оштрих правних начела у арбитражном процесу*. Поред доц. др Ђорђевић, у раду овог панела учествовали су и проф. Франко

Асист. Н. Криљанин са учесницима конференције о њених и оштрих правних начела у Самари

Ферари (Franco Ferrari), директор Центра за транснационално право Универзитета у Њујорку, и адвокати из престижних адвокатских канцеларија из САД, Тајланда, Бразила и Палестине.

У оквиру Мреже правних факултета југоисточне Европе (*South East European Law School Network – SEELS*), на Институту Европа Универзитета у Сарбрикену (Немачка) од 1. до 13. јула 2013. године одржан је двонедељни семинар из права Европске уније (*SEE Graduates EU Law Academy*), намењен сарадницима и асистентима са правних факултета чланова Мреже. Циљ семинара био је да полазници стекну продубљена знања из права Европске уније, као и да боље овладају предавачким вештинама које ће им бити неопходне у наставничкој каријери. Предавања су држали професори правних факултета из региона југоисточне Европе, као и истраживачи Института Европа из Сарбрикена. Један од предавача био је и проф. др Душан Поповић, који је одржао предавање на тему: *Introduction to the EU system of judicial protection*. Међу полазницима семинара било је двоје сарадника Правног факултета Универзитета у Београду – асистент др Маја Лукић и демонстратор Владимир Бошковић.

Доцент др Милена Ђорђевић је 4. јула 2013. године у својству гостујућег предавача на семинару из Међународног трговинског права, полазницима специјалистичког курса из области међународног трговинског и арбитражног права (*Certificate on International Commercial Law and International Alternative Dispute Resolution*) Правног факултета Пејс универзитета из Њујорка, САД путем видео линка одржала предавање на тему: *Права куйца за случај њовреге ујовора од сиране ѡродавца*.

Професори др Д. Вујадиновић и др М. Јовановић на XXVI конгресу Међународног удружења за филозофију права у Бело Хоризонтеу

Професори Правног факултета др Драгица Вујадиновић и др Миодраг Јовановић учествовали су на XXVI светском конгресу Међународног удружења за филозофију права и социјалну филозофију (IVR), који је одржан од 21. до 26. јула 2013. године у Бело Хоризонтеу, Бразил. Конгрес је окупио више стотина учесника из целог света. Професорка др Вујадиновић је представила рад на тему: „Dworkin’s Conception of Human Rights and Political Legitimacy“, у оквиру тематске сесије *Dworkin’s Perspectives on the Knowledge of Law*. Професор др Миодраг Јовановић је одржао предавање на тему: „Natural Law Theory and Legal Positivism in the 21st Century: Have the Hatchets Been Buried“, а у оквиру тематске сесије *Natural Law Tradition*. Професор др Јовановић је, такође, присуствовао у својству председника Српског удружења за филозофију права и социјалну филозофију састанку Управног одбора овог међународног удружења, на којем је одлучено да наредни конгреси буду одржани у Вашингтону (2015) и Истанбулу (2017).

Доцент др Бојан Милисављевић је од 8. до 12. јула 2013. године боравио у Стразбуру, у својству чла-

на Савета за сарадњу са Европским судом за људска права, учествовавши у тиму који је заступао Републику Србију у предмету који се тичао старе девизне штедње и у којем је тужено пет држава наследница СФРЈ. Тим који је заступао Републику Србију је веома успешно изнео одбрану пред Великим већем Европског суда за људска права, а предводио га је државни заступник др Славољуб Царић.

На Гете Универзитету у Франкфурту 5. септембра је одржан састанак учесника мултилатералног

Ерасмус пројекта *AMELIE*, који финансира Европска унија, а који се тиче развијања новог *Joint European Master’s Course in Legal Theory*, који је у досадашњем облику био одржаван при Европској академији за правну теорију у Бриселу (*European Academy of Legal Theory*). Овога пута је, поред иницијалних учесника на пројекту – универзитета у Франкфурту, Кракову, Штокхолму, Луцерну и Бриселу, позван и нови круг потенцијалних партнера (тзв. 3rd Term Partners). Поред факултета и специјализованих института са универзитета у Оксфорду, Болоњи, Паризу, Фиренци и Печују, позив је упућен и Прав-

Доц. др Б. Милисављевић са члановима тима који је заступао РС у предмету старе девизне штедње пред Европским судом за људска права

ном факултету Универзитета у Београду. Проф. др Миодраг Јовановић је, путем кратке презентације, представио рад Катедре за теорију, филозофију и социологију права, као и генералне правно-теоријске потенцијале нашег Факултета. У статусу поменутог партнера, наш Факултет постаје једна од потенцијалних научно-истраживачких јединица на којима би полазници курса могли да припремају своје мастер тезе из области правне теорије.

XXVII конгрес Европског савета за рурално право CEDR (*Comité Européen de Droit Rural*) одржан је од 11. до 14. септембра 2013. године, у Луцерну, Швајцарска, под покровитељством Швајцарског удружења за пољопривредно право и Универзитета Луцерн. У оквиру Конгреса одржана су три паралелна панела посвећена различитим питањима руралног односно пољопривредног права. У оквиру другог панела, доц. др Татјана Јованић излагала је реферат о имплементацији агро-еколошких мера у Србији, отвореним питањима усклађивања правног оквира Србије са правом Европске уније у овој области, укључујући и регулаторни режим безбедности хране. Поред интензивног рада, учесници конгреса су имали слободан дан, када су посетили резерват биосфере *Entlebuch*, док је у следећим сатима била организована екскурзија на *Mt. Pilatus* (2120м) и вожња најбржим возом на свету.

На позив Светског савета црква, асистент Правног факултета Универзитета у Београду Далибор Ђукић учествовао је на међународном скупу „*Politicisation of Religion and Rights of Religious Minorities*“ одржаном од 16–18. септембра 2013. године у Женеви. Тема његовог излагања била је политизација религије у Србији, са посебним освртом на Косово и Метохију. На скупу, на којем је учествовало више од педесет еминентних стручњака из области

Излагање асист. Д. Ђукића на скупу о политизацији религије одржаном у Женеви

верских права са свих континената, усвојен је закључак да политизација религије и „религизација“ политике узимају све више маха у глобалним размерама што је јасно манифестовано кроз све чешћу појаву политичких странака са религијским прерогативима. Оба феномена угрожавају хришћанску религију, нарочито у оним областима и државама у којима су хришћани мањински део становништва. Посебан разлог за забринутост представља стање на Блиском истоку и северној Африци, где се, након промена у арапском свету, верска права хришћана константно и отворено крше, а хришћанска културна и верска баш-

тина свакодневно уништава. Такође, на скупу је било уочљиво да се центар светских дешавања полако премешта са европског континента и да се веома напредни и нови трендови у регулисању права верских мањина могу наћи у одређеним источноазијским и афричким државама.

На позив Међународног универзитетског центра у Дубровнику (*IUC*), проф. др Владан Петров је учествовао на семинару „Економија и демократија“ (22–27. септембар). Том приликом, одржао је предавање под насловом „Забрана политичких организација у Репу-

Продекан проф. др В. Петров са учесницима семинара „Економија и демократија“ у Дубровнику

блици Србији и региону“. Учесници семинара, поред професора др Петрова и предавача са Правног факултета у Загребу, били су, углавном, студенти докторских студија из Украјине, Молдавије, Литваније, Јерменије и Азербејџана.

Доцент Правног факултета др Милош Живковић учествовао је у раду петнаесте сесије округлог стола „Flexibilität, Sicherheit und Effizienz der Grundpfandrechte in Europa“ која је у организацији Удружења немачких *Pfandbrief* банака (*Verband Deutscher Pfandbriefbanken, vdp*) одржана у Берлину 26. и 27. септембра 2013. године. У раду овог округлог стола, који почев од 2009. одржава сесије два пута годишње, учествују по један одабрани стручњак из области хипотекарног права и права регистара непокретности из сваке државе која је укључена у истраживање, као и истакнути немачки стручњаци ангажовани од *vdp*. На дневном

реду априлске сесије било је разматрање начина оцењивања одговора на питања из општег упитника, као и правно уређење стварних права која су уподобљена с непокретним стварима (права грађења, етажне својине и концесија). Наредна сесија заказана је за мај 2014. године.

Доцент др Милена Ђорђевић је 30. септембра 2013. године у својству гостујућег предавача на летњој школи из међународног трговинског и арбитражног права на Универзитету у Цириху студентима са 15 факултета из Швајцарске, Немачке, Француске, Италије и Финске одржала предавање на тему: *Обавезе њродавца и њрава куйца за случај њовреде уѡвора њрема одредбама Конвенције УН о уѡворима о међународној њродаји робе*.

Професор др Јасминка Хасанбеговић и асистент мр Бојан Спаић

су од 15. до 18. августа учествовали на годишњој конференцији *Central and Eastern European Network of Jurisprudence*, која се одржала у Охриду (Македонија), у организацији проф. др Ане Димишковске с Филозофског факултета Универзитета Свети Ђирило и Методије. Тема конференције била је „The Challenges of Contemporary Jurisprudence“. Професорка др Хасанбеговић је представила рад насловљен „Are There Legal Norms? – Four Existences of Legal Norms“, док је асистент мр Спаић представио рад на тему: „The Viability of Interpretation – Construction Distinction in Contemporary Theory of Legal Interpretation“. У раду конференције су, уз поменуте излагаче, учествовали и правни теоретичари и филозофи из Пољске (Bartosz Wojciechowski, Tomasz Bekrycht), Чешке (Tatiana Machalová, Lukáš Hlouch), Бугарске (Стилиан Уотов) и Македоније (Илија Манасиев). ■

Научни и стручни скупови и предавања у земљи

У мају 2013. године Правни факултет Универзитета у Нишу организовао је научни скуп „1700 година Миланског едикта“ како би обележио овај значајни јубилеј. На скупу је учествовало око сто научника из Србије и иностранства, као и представници нашег Факултета: декан проф. др Сима Аврамовић, проф. др Жика Бујуклић, проф. др Милена Полојац, проф. др Зоран Мирковић, доц. др Војислав Станимировић, доц. др Владимир Вулетић, асист. мр Душан Ракитић, асист. мр Валентина Цветковић-Ђорђевић, асист. Далибор Ђукић и асист. Нина Кршљанин.

Скуп је отворен свечаном академијом 16. маја, на дан Правног факултета, у свечаној сали Универзитета у Нишу. Овој свечаности су, поред учесника конференције,

Свечано отварање конференције „1700 година Миланског едикта“

присуствовали бројни званичници Републике Србије на челу са министром правде и државне управе Николом Селаковићем, градоначелник града Ниша проф. др Зоран Перишић, бројни представници

Универзитета у Нишу, као и црквени великодостојници.

Радни део конференције се одвијао 17. и 18. маја у просторијама Правног факултета. Рад скупа је био подељен у три сесије, од којих је

прва била посвећена темама из националне и упоредне правне историје, друга римском праву, а трећа историји и историји уметности. На сесијама са правном тематиком председавали су професори др Сима Аврамовић и др Жика Бујуклић, чиме је нашем Факултету указана посебна част. Поводом бројних излагања, као и на завршном пленуму, следиле су полемичне и веома квалитетне дискусије. Сви радови ће бити ускоро објављени у пригодном зборнику Правног факултета Универзитета у Нишу.

За учеснике конференције организован је и стручни обилазак палате римског цара Галерија поред Гамзиграда (*Felix Romuliana*), где су се гости упознали са историјатом овог археолошког налазишта, увршћеног у светску културну баштину УНЕСКА.

Поводом пријема за редовног члана Одељења друштвених наука Српске академије наука и уметности, професор др Данило Баста је 22. маја 2013. године, у свечаној сали Српске академије наука и уметности, одржао приступну беседу, под насловом „Младим православима савети и поруке. Филозофско-правне кристалације“. Овој свечаности присуствовао је велики број наставника и студената Правног факултета Универзитета у Београду.

У организацији Удружења правника у привреди Србије и његовог часописа *Право и привреда*, од 29. до 31. маја 2013. године, у Конгресном центру хотела „Звезда“ у Врњачкој Бањи је одржан *XXII сусрет правника у привреди*, са темом „Држава и привреда“, у присуству око 400 учесника (правника из привреде, правосуђа, управе и других организација). Скуп је отворен поздравном речју и уводним излагањем председника Удружења правника у привреди Србије проф. др Мирка Васиљевића које је било посвећено теми „Држава и привре-

Учесници конференције „1700 година Миланској едикта“ у Гамзиграду

да“. Основна тема скупа обрађена је у радовима 100 подносилаца реферата из Републике Србије, као и из Немачке, Македоније, Црне Горе и Републике Српске. На скупу су са рефератима учествовали и наставници и сарадници Правног факултета Универзитета у Београду: проф. др Зоран Р. Томић, проф. др Слободан Марковић, проф. др Гордана Илић-Попов, проф. др Небојша Јовановић, проф. др Наташа Делић, проф. др Марко Ђурђевић, проф. др Добросав Миловановић, проф. др Вук Радовић, доц. др Татјана Јевремовић Петровић, проф. др Душан Поповић, доц. др Никола Бодирога, доц. др Татјана Јованић, доц. др Владимир Вулетић,

доц. др Наташа Петровић-Томић, доц. др Љубинка Ковачевић, доц. др Мирјана Радовић, доц. др Милена Ђорђевић, асист. др Маја Лукић, асист. Јелена Лепетић, асист. Марко Јовановић, асист. Светислав Јанковић, асист. Филип Бојић, асист. Урош Живковић, сарадници у настави Бранка Бабовић и Вера Живковић, као и менаџер за управљање пројектима мр Ивана Родић. Рад су изложили и студенти Правног факултета Универзитета у Београду Бошко Војкић и Игор Радовановић, који су добили награду Фонда „Професор др Мирко Васиљевић“ на конкурс за најбоље урађен рад из области компанијског права.

Свечано отварање XXII сусрета правника у привреди, на којем је учествовао и велики број наставника и сарадника нашег Факултета

Под окриљем скупа били су организован и округли столови на теме: „Јавни бележници и Закон о јавном бележништву“ и „Приватни извршитељи и Закон о извршењу и обезбеђењу“, док је 30. маја организовано представљање другог издања књиге „Изабране беседе“ проф. др Мирка Васиљевића, које су заједнички објавили Удружење правника у привреди Републике Србије и предузеће „Интеркомерц а.д.“. Промоцији је присуствовало око 300 учесника XXII Саветовања правника у привреди Републике Србије и велики број званица из академског, културног и јавног живота Србије. О књизи су говорили: оснивач Копаоничке школе природног права академик проф. др Слободан Перовић; генерални директор предузећа „Интеркомерц а.д.“ Горан Перчевић, књижевник Ратомир – Рале Дамјановић и аутор. Домаћин вечери била је др Милена Ђорђевић, доцент Правног факултета Универзитета у Београду, док су Филип Бојић, асистент Правног факултета Универзитета у Београду и Марко Кулић, дипломирани правник, који су и лауреати награда на такмичењу у беседништву студената Правног факултета, изговорили неколико беседа аутора ове књиге. Захваливши се свима који су дали допринос у настајању ове књиге, проф. др Васиљевић је истакао да су његове беседе говор његове душе, а да је присуство великог броја поштовалаца његове речи на овој промоцији права прилика да се поставе бројна питања *Србијо, зашто?* Професор др Васиљевић је искористио и ову прилику да са присутнима подели своја размишљања о горућим проблемима нашег друштва и времена, наводећи свакога да се запита зашто смо ту где смо и куда даље да наставимо.

Професор др Радмила Васић учествовала је у раду *Сабора политиколога*, одржаном 1. и 2. јуна 2013. године на Факултету поли-

тичких наука Универзитета у Београду, са радом на тему: „Либералне минијатуре у социјалној теорији Ђорђа Тасића“.

Правни факултет Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици је 20. јуна 2013. године обележио Дан Факултета научним скупом с међународним учешћем. Тема скупа је била: „Међународно хуманитарно право“ у знак сећања на 50. годишњицу *Симпозијума о међународном хуманитарном праву у савременом свету* који је одржан на Правно-економском факултету у Приштини од 21. до 23. септембра 1963. године. На научном скупу у Косовској Митровици је учествовао професор Правног факултета Универзитета у Београду др Момир Милојевић, који је био учесник Симпозијума 1963. године на чији предлог је одређена тема овог скупа. Професор др Милојевић је био члан радног председништва скупа и у свечаном делу отварања је говорио о скупу у Приштини, а у радном делу о хуманитарним интервенцијама и међународном праву.

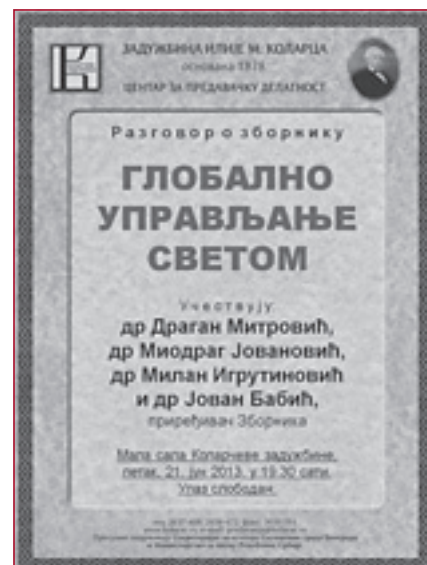

У Малој сали Задужбине Илије М. Коларца, 21. јуна 2013. године одржан је разговор о зборнику

„Глобално управљање светом“, који је објављен у оквиру библиотеке „Светска правна баштина“ Центра за издаваштво Правног факултета Универзитета у Београду. Том приликом, књигу су представили управник Центра за издаваштво Правног факултета Универзитета у Београду проф. др Драган Митровић, проф. др Миодраг Јовановић, др Милан Игрутиновић и један од приређивача Зборника проф. др Јован Бабић. Након интересантних излагања, уводничари су одговарали на бројна питања посетилаца.

У Салону Клуба Српске академије наука и уметности пред-

Представљање зборника „Глобално управљање светом“

стављена је двотомна књига професора др Данила Басте „Над преписком Мартина Хајдегера“ (Драслар партнер – Досије студио, Београд, 2012). О књизи су говорили академик Алекса Буха, професор др Илија Марић и аутор.

У четвртак, 4. јула 2013. године, у конференцијској сали Правног факултета Универзитета у Београду одржана је међународна конференција на тему: „Да ли се правни системи растварају у глобализацији?“. Конференција је отворена поздравним речима декана Правног факултета професора др Симе Аврамовића и саветника у Министарству правде и јавне управе Републике Француске Алена Бироа (Alain Birot). Након тога, уследила су излагања вршиоца дужности председника Врховног касационог суда Драгомира Милојевића, председника Удружења тужилаца Србије Горана Илића, и судије Округног суда Јужног Новог Велса, Аустралија, члана Савета Института за истраживање Азије и Пацифика на Универзитету у Сиднеју и члана међународног научног савета Фондације за континентално право Judith Gibson. Конференција је окончана питањима учесника на која су предавачи давали исцрпне одговоре.

У сарадњи са Фондацијом за континентално право (*Fondation pour le droit continental*) и Амбасадом Француске у Београду, 4. јула 2013. године, у конференцијској сали Правног факултета Универзитета у Београду,

Учесници конференције на тему: „Да ли се правни системи растварају у глобализацији?“

Излагање проф. Џ. Гибсон на семинару о заштити културног наслеђа

одржан је семинар на тему: „Заштита културног наслеђа, са посебним освртом на Конвенцију о заштити нематеријалне културне баштине“. У оквиру семинара, предавања је одржала Judith Gibson, судија Ок-

ругног суда Јужног Новог Велса, Аустралија, члан Савета Института за истраживање Азије и Пацифика на Универзитету у Сиднеју и члан међународног научног савета Фондације за континентално право. ■

Награде и признања

Поводом постхумне доделе признања „Заслужни грађанин општине Пирот“ професору Правног факултета Универзитета у Београду др Драгољубу Јовановићу, делегација општине Пирот посетила је Правни факултет. Том приликом, признање „Заслужни

грађанин“ уручено је унуцима проф. др Драгољуба Јовановића Срђану Јовановићу и Стели Дамњановић, док је Правном факултету Универзитета у Београду додељена плакета у знак захвалности за афирмацију дела проф. др Драгољуба Јовановића. На са-

станку представника општине Пирот, које је предводио председник општине Владан Васић, са представницима Правног факултета утврђен је план даљих активности које имају за циљ упознавање јавности са делом професора др Јовановића. Гостима је поклоњен ком-

плет изабраних дела Драгољуба Јовановића, док је Градској библиотеци и Гимназији у Пироту даровано неколико књига објављених у оквиру библиотека „Светска правна баштина“ и „Научна баштина Правног факултета“ Центра за издаваштво Правног факултета Универзитета у Београду.

Одлуком од 25. августа 2013. године Влада Републике Србије образвала је Комисију за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013–2018. године, у циљу реализације активности предвиђених Националном стратегијом и Акционим планом за њено спровођење. Национална стратегија и Акциони план усвојени су с циљем да се побољша квалитет правде, ефикасност, ефективност и одговорност правосуђа и, на тај начин, врати поверење у правосудни систем. Као представници академске заједнице, у Комисију су именовани проф. др Ранко Кеча (члан) и проф. др Владан Петров (заменик члана). ■

Са свечаности поводом постојхумне доделе признања „Заслужни грађанини ојшине Пирои“ професору др Драгољубу Јовановићу

Прва седница Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа чији је члан и проф. др В. Петров

Студијски боравци у иностранству

У летњим месецима 2013. године асистент Јелена Лепетић боравила је на Макс Планк Институту за упоредно и међународно приватно право у Хамбургу као стипендиста DAAD. Током боравка радила је на докторској дисертацији из области Компанијског права.

Студенти мастера европских интеграција су од 14. до 19. маја 2013. године били на студијском путовању у Стразбуру и Бриселу. У Стразбуру су у Европском суду за људска права присуствовали јавној расправи у предмету *Вучковић и остали против Србије*, а за њих су одржана и два предавања: судија проф. др Драгољуб Поповић је говорио о значају који *case law*

Студенти мастера европских интеграција са проф. др Д. Вујадиновић, доц. др Т. Маринковићем и асист. др М. Лукић у Стразбуру

има за праксу овог суда, као и о неопходности унапређења правосуђа Србије уз помоћ унапређења *case law*. Друго предавање одржала је Aysegul Uzun Marinkovic, правница у истраживачком сектору Суда, која је студентима говорила о историјату Суда, пракси Суда и изазовима с којима се сусреће. У наставку програма, студенти су обишли салу у којој заседа Парламентарна скупштина Савета Европе, а затим им је господин Valenti, експерт Савета Европе за питања анти-дискриминације, одржао предавање на тему: „The Role of the Council of Europe in the European Political Landscape“.

Током боравка у Бриселу, студенти су посетили Мисију Републике Србије при Европској унији, а заменица директора Мисије Ксенија Миливојевић одржала је предавање о актуелној ситуацији везаној за придруживање Србије Европској унији, након чега је уследио дужио разговор са студентима.

Приликом посете Европској комисији у Бриселу, студенти су имали прилику да чују три предавања, која су била припремљена специјално за њих – Peter Polajnar (Directorate-Generale for Enlargement) је говорио на тему: „Role and Functioning of European Commission in the EU Enlargement Agenda“, предавање

које је одржао Viktor Kreuzschitz (Legal Adviser – EC) било је посвећено теми: „Institutional Reform, Human Rights and Free Movement of Workers and Persons – What did the Lisbon Treaty change?“, док је Benedictus Nieuwenhuis (Foreign Policy Instrument Service – EC) излагао на тему: „Facing the Future: the EU and Global Challenges“.

Студенти су, такође, посетили Парламентарни центар, специјално дизајниран информативно/уметнички/архивски центар, у коме је представљена историја XX и XXI века кроз призму процеса интеграције европских држава. ■

Гости на предавањима и посете институцијама

Група од педесетак студената Правног факултета Универзитета у Београду посетила је 17. априла 2013. године Безбедносно-информативну агенцију. Осим тога што су се упознали са основним подацима везаним за историјат служби безбедности у нашој земљи, организациону структуру, надлежности и делокруг рада агенције, студенти су били у прилици да обиђу и Музеј БИА, тј. изложбenu поставку вредних докумената, као и предмета који су раније коришћени у сврхе пресретања информација. Студенти су у оквиру двочасовне посете могли да се упознају и са начином рада и функционисања појединих кабинета Образовно-истраживачког центра агенције и лабораторије Института безбедности БИА.

Као и претходних година, студенти који су вежбали Управно право имали су могућност да се крајем семестра упознају са практичним радом различитих институција значајних за ову грану права. Тако је 26. априла органи-

зована посета Градској општини Звездара, где су се студентима обратиле Александра Кузмановић, начелница општинске управе и Валентина Богојевић, помоћница шефа Одељења за имовинско-правне и стамбене послове. Оне су упознале студенте са специфичностима рада градских општина, као и са различитим фазама управног поступка у конкретним предметима. Такође, члан општинског Већа Бранко Ршумовић информисао је студенте о раду инфо-

киоска, на којима грађани могу добити све информације у вези са кретањем предмета, запосленима у општини, као и услугама које она пружа.

Студенти су 16. маја посетили и Министарство правде и државне управе, где им се обратила помоћница министра Јасмина Бенмансур. Она је упознала студенте са надлежностима и организацијом Министарства, као и са процесом израде предлога закона и управних прописа из области пра-

Студенти са асист. мр И. Ђокићем у посети Безбедносно-информативној агенцији

восуђа и државне управе. Након тога, студенти су посетили Сектор за матичне књиге и остваривање слободе удруживања грађана, где су имали прилику да чују практична искуства у вези са применом Закона о општем управном поступку.

У просторијама Правног факултета Униерзитета у Београду, студенти су 17. маја били у прилици да прате предавање помоћнице директора Управне инспекције – Главног управног инспектора Гордане Станић, која је говорила о инспекцијском надзору и раду Управне инспекције. Такође, она је припремила и случајеве из своје праксе у облику задатака које су студенти затим разматрали.

Доцент др Марко Давинић и асистент Вук Цуцић изражавају захвалност свим поменутиим особама које су својом професионалношћу и љубазношћу упутиле студенте у живот и праксу управног права.

У уторак, 7. маја 2013. године, у свечаној сали Народне скупштине Републике Србије, одржана је свечана седница Ромске интерпарламентарне организације. Представници Рома из парламената држава региона потписали су декларацију и тим актом основано је ово заједничко политичко тело, чији ће задатак бити заштита интереса Рома пред националним, регионалним и међународним институцијама. Као својеврсни домаћини овог скупа, окупљенима су се обратили народни посланик Срђан Шајн и његови сународници из других парламената, а подршку у раду пружили су им и председник Србије Томислав Николић, председник Народне скупштине Небојша Стефановић, као и бројни амбасадори и представници међународних организација. Захваљујући професору др Владану Петрову, овом скупу присуствовали су и студенти основних и мастер сту-

Студенти са помоћницом директора Управне инспекције Г. Станић

дија Правног факултета. Студенти су имали прилику да стекну драгоцену знања из уставног и парламентарног права, као и да поразговарају са присутним посланицима.

На вежбама из предмета Увод у право европских интеграција, којима руководи асистент др Маја Лукић, 8. маја 2013. године гостовали су Владимир Међак, помоћ-

ник директора Канцеларије за европске интеграције Владе Р. Србије и Бранко Будимир из Сектора за планирање, програмирање, праћење и извештавање о средствима ЕУ и развојној помоћи. Том приликом, Међак и Будимир су студентима говорили на тему: „Србија и ЕУ: политички, правни и финансијски оквир“. Подстакнути надахнутим предавањем, студенти су постављали бројна питања и учествовали у дискусији.

Продекан проф. др В. Петров и студенти на свечаној седници Ромске интерпарламентарне организације

Предавање проф. др К. Гајгера

Директор Центра за међународне студије интелектуалне својине Универзитета у Стразбуру проф. др Кристоф Гајгер (Christophe Geiger) одржао је 10. маја 2013. године предавање студентима основних и мастер студија на тему: *Adapting Copyright Law to the Information Society* („Прилагођавање ауторског права информационом друштву“). Гостујуће предавање проф. др Кристофа Гајгера представља наставак сарадње нашег факултета са Универзитетом у Стразбуру, са којим је сарадња успостављена у оквиру недавно завршеног Темпус пројекта „Регионални мастер из права интелектуалне својине“, финансираног средствима Европске комисије.

Студенти који похађају вежбе из Компанијског права, имали су прилику да, заједно са асистентом Јеленом Лепетић, већ четврту годину заредом, посете Комисију за хартије од вредности. За групу од 27 студената посета је организована у петак, 12. маја 2013. године. Том приликом, директор сектора

за правне послове Светлана Тодоровић одржала је предавање о Комисији за хартије од вредности и примени Закона о тржишту капитала од 2011. године. Излагање је подстакло студенте да поставе велики број питања, након чега је уследила занимљива дискусија.

Адвокат и предавач на Универзитету у Новом Мексику (САД) Ана Анџић Томлинсон одржала је 13. маја 2013. године предавање на тему „Значај судске праксе у ауторском праву Сједињених Америчких Држава“. У живој дискусији која је уследила након предавања, студенти су показали посебно интересовање за специфичности поступака због повреде ауторског права који се воде пред америчким судовима. Предавању су, поред мастер студената подмодула из права интелектуалне својине, присуствовали и студенти основних академских студија, као и неколико адвоката и судија. Предавање је одржано на предлог Ане Анџић Томлинсон, која је рођена у Србији, а изражена је обострана жеља да се сарадња настави.

Катедра за кривично право је и ове године, као облик практичне наставе, организовала посете студената Окружном затвору и Специјалној затворској болници у Београду, као и Казнено-поправном заводу у Сремској Митровици. Посете Окружном затвору и Специјалној затворској болници реализоване су од 13. до 16. маја 2013. године. Групе студената предводили су асистенти мр Јелена Јовичић, мр Иван Ђокић, Наталија Лукић и Ивана Марковић. Током двочасовних посета студенти су имали прилику да обиђу притворске јединице, као и одељења у којима се извршава казна затвора. Приликом обиласка Специјалне затворске болнице, студенти су неформално разговарали са припадницима обезбеђења и запосленима из службе за преваспитање о начину рада ове установе као и извршењу мера безбедности. Организовано је и предавање лекара психијатријске струке. Посета Казнено-поправном заводу у Сремској Митровици реализована је 15. маја 2013. године, а групу од педесет студената предводили су доцент др Игор Вуковић и асистент Наталија Лукић.

Адвокат А. Анџић Томлинсон говорила је о значају судске праксе у ауторском праву САД

Током двочасовне посете, студенти су били у прилици да обиђу читав комплекс и да се кроз разговор са овлашћеним лицима ближе упознају са радом ове установе.

Канцеларија за европске интеграције Владе Србије, у сарадњи са фондацијом Фридрих Еберт, организовала је 21. маја семинар „Процес европских интеграција“ намењен студентима мастер програма Правног факултета Универзитета у Београду – Мастер европских интеграција. Семинару су присуствовала 24 студента. Основни циљ семинара био је да учесницима пружи информације о правном оквиру европских интеграција Србије, релевантим документима и споразумима, као и тренутном стању и будућим изазовима у области конкуренције и заштите потрошача, пољопривреде, енергетике, правде, слободе и безбедности. Поздравну реч је одржао Директор канцеларије Милан Пајевић, док су предавачи семинара били: помоћник директора Канцеларије за европске интеграције Владимир Међак (тема: *Legal framework: SSP/IA and NPI/NPAA*), шеф Одсека за политичке критеријуме и правду, слободу и безбедност Сања Мрваљевић Нишавић (тема: *Recent development and future challenges in political criteria and JLS*), руководилац Групе за унутрашње тржиште Александра Секуловић (тема: *Recent development and future challenges in competition and consumer protection*), руководилац Групе за животну средину, пољопривреду и рурални развој Зоран Срећих (тема: *Recent development and future challenges in environment, agriculture and rural development*) и руководилац Групе за енергију, транспорт, трансевропске мреже и електронске комуникације Оливера Виторовић (тема: *Recent development and future challenges in energy policy*).

У организацији Удружења студената Правног факултета „Номоканон“, Правни факултет Универзитета у Београду је 27. маја 2013. године посетио амбасадор Белорусије у Србији Њ. Е. Владимир Чушев. Посета је отпочела састанком амбасадора Чушева са деканом Правног факултета професором др Симом Аврамовићем, на којем је разговарано о могућностима за сарадњу Правног факултета са сродним факултетима из Белорусије и интензивнијој сарадњи у свим областима од заједничког интереса. Амбасадор Чушев је истакао да су професори нашег Факултета добродошли као гостујући предавачи у Белорусији и изразио жељу да Правни факултет, као установа од изузетног значаја, буде предводник будуће сарадње у области образовања између две пријатељске земље.

Пре почетка радног дела VII седнице Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Београду, одржане 27. маја, декан Факултета и председник Наставно-научног већа професор др

Аврамовић је у своје име и у име свих чланова Већа поздравио амбасадора Белорусије у Србији и истакао да је амбасадор Чушев током дана посетио Правни факултет и одржао предавање студентима и наставницима Факултета, а на састанку са представницима Управе Факултета разговарао о питањима развоја сарадње на основу споразума између Универзитета у Београду и Белоруског државног универзитета, потписаног 2012. године. Амбасадор Чушев се, затим, краћим говором обратио присутним члановима Већа, који су га аплаузом поздравили и пожелели му добродошлицу.

Амбасадор Чушев је у амфитеатру II одржао предавање о Белорусији и везама које повезују наше две пријатељске државе. Предавање је отворено поздравном речі представника Удружења „Номоканон“ Богдана Динића и пројекцијом краћег филма о Белорусији, након чега је уследило обраћање члана Управе Удружења Стефана Стојкова, који се, у име нашег народа, захвалио на искреној и несебичној подршци Белорусије и белоруског председ-

Њ. Е. амбасадор Белорусије В. Чушев са председницима удружења „Номоканон“

ника Лукашенка, коју су пружали Србима и Србији у жеку агресије NATO, као и данас док се Србији отима Косово и Метохија. Колега Стојков је истакао да српски народ саосећа са својом белоруском браћом и да се противи бојкоту који се намеће Белорусији из Брисела, и уместо тога пружа чврст стисак братске словенске руке и веру у то да ће и српски народ и народ Белорусије свако непријатно бремене издржати и преживети и из истог изаћи још јачи, чвршћи и повезанији.

Амбасадор Владимир Чушев је отпочео своје излагање основним географским, демографским, економским, историјским и културним подацима о Белорусији, након чега је уследило указивање на кључне аспекте социјалне и спољне политике Белорусије. Говоривши о односу наших двеју држава, амбасадор Белорусије је истакао да се нада унапређењу сарадње са Србијом, будући да је за наредну годину планирано интензивирање трговинске сарадње, да се ове године одржавају Дани српске културе у Белорусији, а од јуна до децембра следеће године, слична манифестација биће одржана у Србији. По речима амбасадора Чушева, Белорусија има у плану пројекте за Београд, Крагујевац, Чачак и Нови Сад. Осврнувши се на агресију NATO на СР Југославију 1999. године, када је био конзул у СРЈ, амбасадор Чушев је рекао да у Бриселу кажу да је Белорусија „последња диктатура Европе“, али да се зато резултати оних на „Западу“ који то говоре могу видети у Београду, попут зграда разрушених за време бомбардовања Београда.

Предавање амбасадора Белорусије окончано је питањима студената, која су се, између осталог, односила и на став Белорусије у вези са преговорима Србије око решавања питања Косова и Ме-

тохије, као и на однос Белорусије према поштовању међународног права и целовитости Србије као чланице Уједињених нација. „Ја сам амбасадор једне државе и не могу да одговорим на таква питања. То су тешка питања. Тешка питања за свет, Европу, а камоли за Вас. Белорусија се залаже да се преговори врате у оквире Уједињених нација, али претходна влада је допустила да то преузме Брисел. Тако да смо упућени да тај процес траје и да се учествује на решавању тих питања. Ми никада нећемо признати независно Косово и то је наш став! Ми смо братска и пријатељска држава и имамо такве односе. Ми ћемо увек да гласамо да се сачува историјско наслеђе на Косову, где год се наш глас чује, било то у Бриселу, Вашингтону, Њујорку, Паризу или Женеви“, одговорио је амбасадор Чушев.

У среду, 26. јуна 2013. године, у амфитеатру VIII Правног факултета, Спридион Базинас (Spyridon Bazinas) из Секретаријата Комисије УН за међународно трговинско

право (UNCITRAL) одржао је за студенте, наставнике и сараднике Правног факултета предавање на тему: *Secured financing: the work of UNCITRAL*.

Предавању је претходно разговор господина Базинаса са деканом Правног факултета професором др Симом Аврамовићем, професором др Оливером Антићем и доцентима др Милошем Живковићем и др Ненадом Тешићем.

У петак, 5. јула 2013. године, у Сали за седнице Правног факултета Универзитета у Београду професор Универзитета у Тасманији и директор центра за грађанско друштво (*Inglis Clark Centre for Civil Society, University of Tasmania*) Наташа Чича (Natasha Chicha) одржала је предавање на тему: *Constitutions, Civil Society and Culture – The Legacy of Tasmanian Jurist Andrew Inglis Clark*. ■

Наставници Правног факултета са С. Базинасом из Секретаријата UNCITRAL

ФАКУЛТЕТСКИ ЖИВОТ

У сарадњи Правног факултета Универзитета у Београду и Амбасаде Шпаније у Републици Србији, успешно је одржан седмомесечни курс шпанског језика за правнике (*Español para abogados*), који је похађало 36 студената Правног факултета. Полазници курса били су у прилици да значајно унапреде своје знање шпанског језика и познавање шпанске културе, али и права, захваљујући часовима које је држао професор шпанског језика на Институту Сервантес и Филолошком факултету Универзитета у Београду Луис Хименес (Luis Antonio Monzó Jiménez). Будући да је професор Хименес у Шпанији радио и као адвокат, студенти су на часовима били у прилици да на шпанском језику анализирају и решења из шпанског позитивног права, као и брижљиво изабране случајеве из шпанске судске праксе. На инстистирање професора да се активно дискутује на шпанском језику, многи студенти који су се до тада устручавали да се упусте у разговоре на шпанском, стекли су самопоуздање да на овом језику дебатују о бројним правним питањима.

Свечана додела диплома о успешно завршеном курсу шпанског језика за правнике одржана је у факултетској Сали за седнице 20. јуна 2013. године. Том приликом, студентима се обратио декан Правног факултета професор др Сима Аврамовић, који је истакао да овакав успех курса није био очекиван с обзиром да је био у питању пионирски покушај да се успостави сарадња између Правног факултета и Амбасаде Шпаније у Републици Србији. Међутим, курс је био изузетно успешан, на задовољство студената који су га похађали и представника институција које су биле најзаслужније за његово покретање. Заједно са деканом, студентима су уручивали дипломе Њ. Е. амбасадор Шпаније у Репу-

Декан проф. др С. Аврамовић са Њ. Е. амбасадором А. Л. Белтраном на свечаном уручењу диплома о завршеном курсу шпанског језика за правнике

блици Србији Артуро Лаклаустра Белтран (*Arturo Laclaustra Beltrán*) и његов заменик Франсиско де Мигел (*Francisco de Miguel*). Посебно радује чињеница да ће курс бити настављен од нове академске године.

И ове године се у организацији Немачке фондације за међународну правну сарадњу у просторијама Правосудне академије одржава курс немачког језика правне струке. Курс је намењен запосленима у органима правосуђа, државним службеницима, научним радницима, дакле, онима који се због природе свог посла или ради свог стручног и научног усавршавања сусрећу са немачком правном терминологијом. Због тога су и ове године могућност да похађају наведени курс имали како сарадници, тако и студенти виших година основних, те мастер и докторских студија Правног факултета. Некима од њих је успех, показан на курсу, омогућио додатно усавршавање немачког језика правне струке и у оквиру бесплатних летњих курсева

у Брилу, Немачка, такође у организацији Немачке фондације за међународну правну сарадњу. Курс немачког језика правне струке води мр Данка Стојаковић, наставник страног језика на Правном факултету Универзитета у Београду.

Асистент Правног факултета Универзитета у Београду Андреја Катанчевић је 18. јуна 2013. године одбранио с одликом докторску дисертацију, под насловом: „*Bona fides* као услов узупапије у класичном римском праву“. Коментори су били проф. др Мирослав Милошевић и проф. др Милена Полојац, а, поред њих, чланови Комисије за одбрану били су проф. др Жика Бујуклић и проф. др Магдолна Сич.

Асистент Правног факултета Универзитета у Београду мр Маја Лукић је 27. јуна 2013. године одбранила с одликом докторску дисертацију, под насловом: „Аутономија права Европске уније у светлу новије праксе европских судова“.

Ментор је био проф. др Бранко Ракић, а, уз њега, Комисију за одбрану чинили су проф. др Миленко Крећа и проф. др Родољуб Етински.

На основу образложеног предлога професора др Мирољуба Лабуца, главног и одговорног уредника часописа *Анали Правној факултета у Београду*, декан Правног факултета Универзитета у Београду професор др Сима Аврамовић је 8. јула 2013. године донео одлуку о именовану асистената мр Бојана Спаића и Уроша Живковића за секретаре часописа *Анали Правној факултета у Београду*.

На дан 30. септембра 2013. године, због одласка у пензију престао је радни однос двојици наших наставника: редовном професору за ужу научну област Филозофија права др Данилу Басти и ванредном професору за ужу научну област Правна историја др Мирославу Милошевићу, који су својим научним и наставним радом значајно допринели угледу и успесима

Правног факултета Универзитета у Београду.

У протеклом периоду, након избора у одговарајућа звања, већи број наставника и сарадника Правног факултета закључио је уговоре о раду. На свечаности одржаној 16. септембра 2013. године у Деканату, декан професор др Сима Аврамовић уручио је уговоре о раду нашим колегама.

Др Миодраг Јовановић изабран је у звање редовног професора за ужу научну област Теорија права и државе – предмет Увод у право, док су у звање ванредног професора изабрани: др Марко Ђурђевић, за Грађанскоправну ужу научну област – предмет Облигационо право; др Вук Радовић, за Пословноправну ужу научну област – предмети Компанијско право и Трговинско право; др Милена Полојац, за ужу научну област Правна историја – предмет Римско право; др Душан Поповић, за Пословноправну ужу научну област – предмети Право интелектуалне својине и право конкуренције.

Радни однос на Правном факултету засновало је и шест доцената: др Милена Ђорђевић, за Пословноправну ужу научну област – предмети Међународно трговинско право и Арбитражно право; др Мирјана Дреновак – Ивановић, за Управноправну ужу научну област – предмети Еколошко право и Правна информатика (вештина); др Ненад Тешић, за Грађанскоправну ужу научну област – предмет Грађанско право-општи део и Стварно право; др Данило Вукковић, за ужу научну област Социологија права – предмет Основи социологије права; др Александар Гајић, за Међународноправну ужу научну област – предмети Међународно јавно право и Увод у право европских интеграција; др Милош Милошевић, за ужу научну област Јавне финансије и финансијско право – предмет Пореско право.

Уговор о раду закључила је и наставник страног језика мр Јадранка Мешић, за наставни предмет Страни језик – енглески (поновни избор), као и десет колега који су изабрани у звање асистента: Милош Станковић, за Грађанскоправну ужу научну област – предмет Наследно право

Свечаност њоводом уручења уговорá о раду и одласка наших наставника у пензију

(поновни избор); Урош Новаковић, за Грађанскоправну ужу научну област – предмет Породично право (поновни избор); Светислав Јанковић, за Пословноправну ужу научну област – предмети Трговинско право и Саобраћајно право; Филип Бојић, за Радноправну ужу научну област – предмети Радно право и Социјално право; Урош Живковић, за Међународноприватну ужу научну област – предмети Међународно приватно право и Арбитражно право; мр Иван Ђокић, за ужу научну област Кривично право – предмет Кривично право (поновни избор); Вук Цуцић, за Управноправну ужу научну област – предмет Управно право (поновни избор); Снежана Дабић, за Грађанскоправну ужу научну област – предмети Грађанско право-општи део и Стварно право; мр Бојан Спаић, за ужу научну област Теорија права и државе – предмети Увод у право и Филозофија права; мр Душан Ракитић, за ужу научну област Правна историја – предмет Српска правна историја (поновни избор).

У оквиру програма размене на основу којих је омогућена мобилност студената, на Правном факултету Универзитета у Београду у школској 2013/2014. години наставу на мастер студијама похађаће: Olga Węps и Karolina Jozwiak са Универзитета у Варшави (пројекат SIGMA

у оквиру програма *Erasmus Mundus Action 2*), као и Carmine Emanuele Pava и Leonardo Puleo, са Универзитета у Болоњи и Laura Lapina са Универзитета у Летонији (пројекат „JoinEU-SEE“ у оквиру *Erasmus Mundus Action 2* програма).

Истраживање у оквиру докторских студија на нашем факултету обавиће Rok Felicijan Pristovšek са Универзитета у Марибору (пројекат „JoinEU-SEE“ у оквиру *Erasmus Mundus Action 2* програма) и Сава Јанковић, са Универзитета у Варшави, чији боравак финансира *Visegrad Fund*.

Правни факултет Универзитета у Београду је у завршној фази преговора за набавку лиценце за коришћење програма за откривање плагијата, а добио је могућност да почетком септембра, као пилот програм, бесплатно тестира антиплагијат програм *EPHORUS*, који користи већ 5.000 образовних установа широм Европе. У том смислу је 13. јуна и 26. септембра 2013. године, у факултетској Конференцијској сали, Недим Бегановић, представник *EPHORUS* из Холандије одржао презентације програма *EPHORUS*. Презентација су омогућиле запосленима на Правном факултету да се упознају са функцијама тог антиплагијат програма и могућностима које пружа, као и обуку за његово коришћење. Исто-

времено је договорено да се, ради комплетирања базе података, као и провере приспелих радова, од студената захтева да, поред писаног текста мастер радова и докторских дисертација, од сада обавезно достављају у електронском облику и друге радове на последипломским студијама (преддокторски рад, семинарски рад и др.). То се односи и на студенте основних студија, који од сада имају обавезу да своје семинарске радове доставе на исти начин, јер је примећено да се нарочито на том нивоу студија појављује велики број радова у којима се преузимају туђи текстови, поготово са Интернета или они објављени у домаћим стручним часописима, што овај програм лако открива. Постоје добри изгледи да се *EPHORUS* прошири на већи део Универзитета у Београду, чиме би се онемогућило преписивање радова са других сродних факултета. У плану је и умрежавање других универзитета са простора бивше Југославије (од којих неки већ користе ову базу), тако да се не би могли недозвољено користити ни текстови који су урађени на неком факултету у Хрватској, БиХ, Црној Гори и обрнуто. Радује нас да смо међу првима који су ушли у овај подухват и надамо се да ће он дати одређене резултате, мада смо свесни да нас одмах неће апсолутно заштити од свих могућих злоупотреба. ■

Вести из Библиотеке

Девети округли сто Друштва библиотекара правних и сродних библиотека Југоисточне Европе одржан је у Неуму 21, 22. и 23. јуна 2013. године. Централна тема скупа је била: *Видови обуке корисника њравних и сродних библиотеке*, са нагласком на изграђивању информационе компетентности корисника и развијању креативности у стицању знања. Пошто је представљен програм информационог описмењавања који се спроводи

у Библиотеци Правног факултета Свеучилишта у Риједи и други библиотекари су представили оне видове обуке са којима имају најбоља искуства. Друштво је започело рад на изради *Приручника за библиотекарске у њравним и сродним библиотекама* који ће садржавати смернице, упутства и препоруке за све сегменте рада. То је следећи важан подухват, пошто је претходни документ *Улога и компетенције библиотекара у њравним и сродним библи-*

отекама усвојен и објављен, за сада у *Зборнику* Саветовања, а ускоро ће изаћи и као посебна публикација.

Маја 2013. године, управница Библиотеке Правног факултета Универзитета у Београду др Светлана Мирчов учествовала је на научном скупу *Наука и глобализација* који је организовао Филозофски факултет у Источном Сарајеву.

У њеном излагању под насловом: *Плодови духовној стваралаштва Срба у расејању* поглавито је било речи о неким знаменитим правницима који су на нашем Факултету били професори или су на њему студирали и докторирали.

Фонд Библиотеке Правног факултета Универзитета у Београду су током маја, јуна, јула, августа и септембра 2013. године обогатили следећи дародавци:

Институције: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу; Задужбина *Андрејевић*; Народна библиотека Србије; Параграф; Удружење за међународно кривично право; Удружење јавних тужилаца

и заменика јавних тужилаца Србије; *Harmonius*.

Појединци: проф. др Сима Аврамовић; Србољуб Атанасијевић; проф. др Данило Баста; проф. др Борис Беговић; Миљко Ваљаревић; проф. др Мирко Васиљевић; проф. др Драгица Вујадиновић; др Сретен М. Вуковић; Миладин Дабих; Љиљана Давидовић; проф. др Мирољуб Јевтић; асист. мр Ирина Ковачевић; доц. др Љубинка Ковачевић; асист. Нина Кршљанин; проф. др Стеван Лилић; др Ђорђе Лопичић; др Дарко Маринковић; проф. др Ратко Марковић; др Мила Медиговић-Стефановић; проф. др Момир Милојевић; Богдан Милошевић; проф. др Зоран Мирковић; Велизар Мирчов; др Светлана Мирчов; Тамара Момиров; Марко

Новаковић; Блажо М. Радовић; проф. др Миодраг Ранковић; проф. др Владислав Б. Сотировић; проф. др Милорад Тодоровић; проф. др Јовица Тркуља; Јован Убавић; др Бранислав Фатић.

Библиотека свим дародавцима најсрдачније захваљује на поклоњеним публикацијама.

Наша Библиотека је поклонила публикације Правном факултету Универзитета у Новом Саду, Правном факултету Универзитета у Крагујевцу, Факултету политичких наука Универзитета у Београду, Народној библиотеци Србије и Храму књије и ујшовања Виктора Лазића. ■

Издавачка делатност

Од маја до септембра 2013. године, под окриљем Центра за издаваштво и информисање Правног факултета Универзитета у Београду објављен је велики број нових књига. Тако су у оквиру библиотеке „Уџбеници“ објављене следеће књиге: проф. др Драган М. Митровић, *Увод у право*, четврто издање, 326 стр.; проф. др Жика Бујуклић, *Римско приватно право*, треће измењено издање, 432 стр.; проф. др Милан Шкулић, *Кривично процесно право*, шесто издање, 559 стр.; проф. др Мирољуб Лабус, проф. др Борис Беговић, проф. др Александра Јовановић, *Економија за правнике*, четврто издање, 599 стр.; проф. др Слободан И. Панов, *Породично право*, четврто издање, 408 стр.; проф. др Сима Аврамовић, доц. др Војислав Станимировић, *Ујоредна правна традиција*, девето издање, 340 стр.

Библиотека „Научна баштина Правног факултета Универзитета у Београду“ обогатена је књигом проф. др Божицара С. Марковића *О праведном праву*, обима 392 страна, док су у оквиру библио-

теке „Crimen“ објављени књига проф. др Ђорђа Игњатовић *Компарација криминалијетиа и казнене реакције: Србија – Европиа* обима 200 страна и нови број часописа за кривичне науке *Crimen*, број 1/2013, обима 112 страна.

Под окриљем библиотеке „Монографије“ објављено је седам нових књига: проф. др Зоран Мирковић, *Смртна казна и казна тврчања кроз шибе у Србији 1804–1860.*, 150 стр.; доц. др Љубинка Ковачевић, *Правна субординација у радном односу и њене границе*, 601 стр.; доц. др Ивана Крстић, *Универзална надлежност у међународном праву за тешке повреде људских права*, 363 стр.; доц. др Ненад Тешић, *Продаја и пренос импривања*, 395 стр.; проф. др Саша Б. Бован, *Случај тумачења као ујемељење херменеутичкој правосудју*, 162 стр.; др Надежда Д. Тошић, *Буџетска контрола*, 350 стр.; Жељко Степановић, *Суђење Исусу*, треће неизмењено издање, 174 стр.

У оквиру библиотеке „Приручници“ објављена су два нова на-

слова: проф. др Милан Шкулић, *Основне новине у кривичном процесном праву Србије – нови Законик о кривичном правосудју из 2011. године*, обима 199 страна, и доц. др Војислав Станимировић, *Христологија за ујоредну правну традицију*, треће издање, обима 356 страна.

Новим насловима допуњена је и библиотека „Трагови“, у оквиру које су објављене три књиге: Андра Гавриловић, *Досијеје у Србији 1807–1811.*, 78 стр.; Група аутора, *Сјоменица Досијеју Обрадовићу*, 142 стр., и Андра Гавриловић, *Београдска Велика школа 1808–1813.*, прво фото-типско издање, 108 страна.

У оквиру библиотеке „Запис“ објављена је књига Леополда Ленарда *Стари Срби и српска правошазбина*, обима 82 стране, а у истом периоду објављен је и нови број часописа *Анали Правног факултета у Београду*, број 1/2013, обима 380 страна. ■

Студентски живот

Култура је цивилизацијски те-мељ који остаје после сваког поколења, а стицање свести о себи преко сопствене културе је пут до националног самопоштовања. Тој теми била је посвећена трибина под насловом „Културна (де)ево-луција: Култура – јуче, данас, су-тра“, коју је Студентски парламент Правног факултета Универзитета у Београду организовао 10. маја 2013. године, у амфитеатру „Радомир Лукић“. На одлично посећеној трибини говорили су драмски уметници Бранислав Лечић и Сергеј Трифун-новић, музичар Бошко Ђирковић „Шкабо“ и писац Марко Видојко-вић, док је улога модератора три-бине била поверена доценту др Војиславу Станимировићу. Уводни-чари су говорили о томе колики је значај и каква је улога културе у стварању и развијању друштва. Истакнуто је да нам целокупна ис-торија цивилизације говори како су народи којима је култура била запуштена, загађена, затрована, временом и нестали, због чега је ова трибина представљала вапај омладине за озбиљним заузимањем за оно што има ванвременску и не-процењиву вредност.

Доц. др Т. Јованић са нашим представницима на међународној летњој школи о правима потрошача

Као и претходних година, сту-денти нашег Факултета учествова-ли су на међународној летњој шко-ли 'Consumer Rights in the European Union'. Ове године, Летња школа је одржана од 15. до 26. јула, на Правном факултету Универзите-та Удине, а у средишту изучавања били су механизми обештећења потрошача. Поред студената Уни-верзитета Удине и нашег Факул-тета, у раду Летње школе учесто-вали су и наставници и студенти правних факултета следећих уни-верзитета: De Monfort University (Leicester), University of Essex, Уни-верзитет из Темишвара, Европски правни факултет у Новој Горици, Универзитет Копенхаген, Radboud University (Nijmegen), Univerzidad Pontificia Comillas (Madrid), као и Riga Graduate School of Law. Ове године, полазници летње школе са Правног факултета Универзитета у Београду били су студенти четврте године пословноправног усмерења, Маја Добрић и Растко Павловић, уједно и чланови редакције *Сту-дентске ревије за њивредно право*, док је предавач, као и до сада, била доц. др Татјана Јованић, која је одр-

жала два предавања у току друге недеље трајања Летње школе.

У периоду од 15–19. јула, на Ин-ституту економских наука одржа-на је XVI летња школа економије под радним називом 'Economic Development: What are the Alternatives for the Western Balkan Region?'. Летњу школу похађало је око тридесет студената из региона, највише из бивших југословенских република, централне и источне Европе, као и Турске. Летњу школу је похађала и студенткиња Правног факулте-та Универзитета у Београду Лидија Мандић, док је доц. др Татјана Јо-ванић 18. јула одржала предавање о утицају регулаторне реформе на пословно окружење у земљама за-падног Балкана.

У периоду од 9. до 20. септембра 2013. године, у Торину је одржана XVI међународна летња школа о регулацији локалних јавних услу-га (*ISS on Regulation of Local Public Services*). Школа се традиционална организује у оквиру Торинске шко-

Студентски парламент
Правног факултета Универзитета у Београду
Вас позива на
Трибину
КУЛТУРНА (ДЕ)ЕВОЛУЦИЈА
Култура: јуче, данас, сутра

Петак, 10. маја у 19 часова
Амфитеатар „Радомир Лукић“, Правни факултет Универзитета у Београду

Говорници: Бранислав Лечић
Бошко Ђирковић „Шкабо“
Марко Видојковић
Сергеј Трифунновић

Модератор: др Војислав Станимировић

Култура је цивилизацијски темељ који остаје после сваког поколења, а стицање свести о себи преко сопствене културе је пут до националног самопоштовања. На трибини ће се говорити о томе колики је значај и каква је улога културе у стварању и развијању друштва. Целокупна историја цивилизације нам говори како су народи којима је култура била запуштена, загађена, затрована, као што је наша, временом и нестали, зато ова трибина представља вапај омладине за озбиљним заузимањем за нешто што има ванвременску и непроцењиву вредност.

У Британском парламенту за време Другог светског рата је од стране неколицине генерала покренуто питање да се одређена финансијска средства намењена за културу и уметност искористе за намене војне одбране. Винстон Черчил је на тај предлог кратко одговорио:

„Али, господо, за шта се онда боримо?“

ле локалне регулације (*Turin School of Local Regulation*), чији је један од чланова Научног комитета и доцент Правног факултета Универзитета у Београду др Татјана Јованић. Ове године, међу полазницима програма Летње школе био је и Иван Ивановић, апсолвент Правног факултета Универзитета у Београду, који про- текле две године обавља функцију студента уредника *Студентске ревије за привредно право*. Колега Ивановић је, заједно са још 22 студента из целог света, похађао предавања која су држали истакнути професори и стручњаци у области регулације локалних комуналних делатности. Програмом Школе било је обухваћено упознавање студената са сложеним процесом регулације са правног и економског аспекта. Поред теоријског знања, учесници су имали прилику да посете постројења у околини Торина за управљање отпадом и производњу електричне енергије посредством био-гаса (*waste to energy plants*). Поред тога, учесници су у групама радили на студијама случајева, а били су укључени и у реализацију индивидуалних истраживања.

Прва међународна летња школа под називом *Straniak Academy for Democracy and Human Rights* одржана је од 8. до 21. септембра 2013. године, у Будви. Летњу школу је организовао *Ludwig Boltzman Institute of Human Rights* из Беча, у сарадњи са Факултетом друштвених наука из Беча и Факултетом политичких наука из Црне Горе, а под покровитељством фондације *Straniak*. Летња школа, коју су водили професор Hannes Tretter и професор Ивана Јелић, окупила је око шездесет предавача и полазника из Немачке, Аустрије, Швајцарске, Словачке, Украјине, Јужноафричке Републике, Мађарске, Македоније, Црне Горе, Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине и Србије. Један од предавача била је и доцент Правног факултета Универзитета у Београду др Ивана Кр-

Студент И. Ивановић са учесницима Летње школе о регулацији локалних јавних услуга у Торину

стић, чија су предавања о забрани тортуре, трговини људима и правима која су повезана са друштвеним, политичким и економским интегритетом личности оставила снажан утисак код свих учесника Летње школе. Правни факултет Универзитета у Београду имао је своје представнике на Летњој школи и међу учесницима, које су чинили бивши студент Душан Милошевић, студенти мастер студија Андријана Бакрачевић и Владан

Петковић, као и студенти четврте године основних студија Ксенија Митровић, Варвара Алексић, Андрија Ђуровић и Бојан Јовић. Учесници су пратили предавања и дискутовали о демократији, људским правима, владавини права и другим питањима, са посебним освртом на остваривање људских права на простору бивше Југославије. Радни језик школе је био енглески. Летњу школу су посетили Њ. Е. амбасадор Аустрије у Црној Гори

Наши студенти са проф. Х. Трејером и доц. др И. Крстић на Летњој школи у Будви

Martin Pammer, адвокати и представници власти из Црне Горе, адвокати из Швајцарске, као и представници Хашког трибунала.

У духу двадесетдогодишње традиције и обележавања 1700 година од Миланског едикта, у Сремској Митровици је 8. јуна 2013. године одржан фестивал беседништва *SIRMIVM LVX VERBI*, који је окупио бројне љубитеље лепоречја и реторских вештина, а међу њима и студенте Правног факултета Универзитета у Београду. На Фестивалу су се такмичили студенти Правног факултета Александар Антонић, Максим Милошевић, Јована Јеремић, Марко Шукало, Милан Ђокић, Никола Петровић и Радован Перовић, којима је пружио подршку професор др Јовица Тркуља, као ментор Јоване Јеремић и дугогодишњи пријатељ Фестивала. Беседници су освојили многе награде, а најуспешнији међу њима био је Радован Перовић, који је овенчан венцем беседништва, као победник у категорији „ауторска беседа“, док су Александар Антонић и Никола Петровић освојили друго место у категоријама *‘ex tempore’* и „ауторска беседа“. Сјајна беседа Марка Шукала освојила је срце слушалаца и донела му награду публике, док је Јована Јеремић освојила награду адвокатске канцеларије Левајац.

Спортско удружење студената Правног факултета Универзитета у Београду „Victoria“ учествовало је на XXXIII међународном спортском турниру *Sports Fest 2013*, који је одржан од 9. до 12. маја у Истанбулу, уз учешће око хиљаду студената из Америке, Бугарске, Грчке, Италије, Катара, Србије, Турске, Француске и Хрватске. У изузетно јакој конкуренцији, наши студенти су и ове године оства-

Међу лаурејима фестивала беседништва у Сремској Митровици били су и наши студенти

рили велики успех. Најуспешнија је била женска одбојкашка екипа, која је заузела друго место, кошаркаши и кошаркашице су освојили треће место, док се фудбалска екипа пласирала међу осам најбољих. Поводом постигнутог успеха, за наше спортисте је 3. јуна приређен пријем у Деканату. Декан проф. др Сима Аврамовић похвалио је студенте за успехе које традиционално постижу на највећим спортским турнирима, а капитени екипа су се захвалили на безрезервној подршци Факултета.

Представници Удружења студената Правног факултета „Номоканон“ су се, у сарадњи са господином Зораном Вучићем, а са

благословом епископа славонског господина Саве и Одбора за Јасеновац, 12. септембра упутили у Јасеновац, ради одавања поште јасеновачким жртвама. Након одавања помена на месту где је некада био логор, чланови „Номоканона“ упутили су се ка манастиру Јасеновац, где су присуствовали литургији, коју су служили епископ славонски господин Сава и епископ липљански господин Јован Ђулибрк, који је и координатор Одбора за Јасеновац. Следеће одредиште на овом путовању био је манастир Пакрац из XVI века, у којем данас нема монаха, а нема ни струје. Након обиласка манастира чланови Удружења „Номоканон“ обишли су и манастир Свете Ане из XV века, који се налази у близини Дарувара,

Представници Факултета освојили су две медаље на такмичењу Sports Fest 2013 у Истанбулу

а који данас дели сличну судбину као и манастир Пакрац, будући да ни у њему нема струје, а његови зидови су, услед временских непогода, значајно оштећени. Обиласцима стратишта и логора широм данашње Хрватске, Удружење „Номоканон“ настоји да отргне од заборава страдања више од милион људи која су се десила у НДХ током Другог светског рата, тим пре што починиоци ових злочина нису на одговарајући начин кажњени.

Трећу годину заредом, представници Удружења студената Правног факултета „Номоканон“ су, у сарадњи са потомцима и поштованицима жртава логора Јадовно, присуствовали комеморацији на месту где се налазио овај логор смрти. У логору, који се састојао од 33 јаме, током 132 дана убијено је између 41.000 и 79.000 Срба и другог нехрватског становништва. Представници Удружења „Номоканон“ су 28. јуна присуствовали комеморацији на Велебиту. Премда су учесници из Србије каснили на комеморацију због ригорозних полицијских процедура, отац Никола је одлу-

Чланови удружења „Номоканон“ на комеморацији у логору Јадовно

чио да поново служи парастос, како би могли да му присуствују сви који су због тога допутовали на Велебит. Обиласком логора Јадовно, чланови Удружења „Номоканон“ желели су да покажу да никада неће заборавити недужне људе који су страдали јер се нису уклопили у систем етничке чисте Хрватске. Посебну захвалност за подршку у реализацији ових путовања чланови Удружења „Номоканон“ дугују Удружењу „Јадовно“ и његовим члановима, а пре свих господину Милораду Милошевићу и председнику Удружења господину Душану Басташићу.

Група студената Правног факултета Универзитета у Београду и Правног факултета Универзитета у Новом Саду, предвођена асистентом Далибором Ђукићем, боравила је почетком јула у светогорским манастирима. План пута који су студенти осмислили могао би се назвати „стопама Светог Саве“. Наиме, првог дана боравка на Светој Гори, будући правници посетили су манастир Ватопед. Овај манастир је од посебног значаја за српску историју, јер су се у њему сусрели Стефан Немања и његов одбегли син Растко, тада већ монах Сава, одатле су градили ма-

настир Хиландар и оставили иза себе бројне задужбине у самом манастирском комплексу. Студенте је примио и заменик игумана, који је изразио наду да ће у будућности више младих и образованих људи из Србије долазити и боравити на Светој Гори.

Следећег дана група се упутила ка Кареји, административном центру монашке државе Свете Горе. У тој варошици налазе се неке од најзначајнијих светогорских знаменитости: протатска црква из X века, управна зграда Протата са богатом ризницом, највећа црква на Светој Гори посвећена Светом Андреји Првозваном, али и значајне српске светиње, попут испоснице Светог Саве – у којој је настао један од најстаријих српских правних списа, Карејски типик и келија Патерица у којој је Свети Сава оставио игумански штап донет са Синаја. Наши студенти су имали част да их прими Прот, монах који се налази на челу управе светогорске монашке државе. Ове године, у складу са Статутом Свете Горе ову дужност обавља хиландарски монах, тако да су студенти могли у непосредном разговору са њим да сазнају више о духовном и културном значају Атонског полуострва, али и да се информишу о актуелним

Чланови удружења „Номоканон“ одали се њошћу јасеновачким жрјивама

проблемима који оптерећују светогорску заједницу.

Трећег дана, група се упутила ка руском манастиру Пантелејмон. Успут се догодила и једна срећна/ несрећна околност – на малом аутобусу који је превозио студенте испумпала се гума, управо испред старог манастира Русик у којем се по предању замонашио Растко Немањић. То је пружио изненадну могућност за посету овом, за српску историју, јединственом месту. Нажалост, манастир Русик се налази у рушевинама, једино је велика црква сачувана и радници раде на њеној рестаурацији. То даје наду да ће можда у будућности ово место поново засијати истим сјајем као у доба Немањића. Након краће паузе и замене гуме, настављен је пут ка садашњем велелепном руском манастиру Свети Пантелејмон. После краћег задржавања у обиласку огромног манастирског комплекса, група се укрцала на брод и запутила ка манастиру Хиландару. Тиме је заокружен пут који је водио од места где се Растко Немањић замонашио – старог Русика, преко манастира

Студенти са светогорским Пројоејистајом оцем Сћефаном у Кареји

Ватопеда у којем је боравио као монах и Кареје где се подвизавао, па све до његове најзначајније задужбине – Хиландара. У манастиру Хиландару, студенти су примљени са посебном срдачношћу. Заменик игумана отац Теодосије уручио је студентима пригодне поклоне и позвао их да наставе да посећују Свету Гору, али и да шире светогорски дух међу својим колегама и пријатељима. Студен-

ти су у разговору са домаћинима изразили осећање поноса што су били учесници прве организоване посете академица Универзитета у Београду Светој Гори, и наду да ће се оне, у наредним годинама, усталити као традиција. ■

Светој Гори у походе

Иове године је група запослених на Правном факултету Универзитета у Београду боравила крајем августа у посети Светој Гори и манастиру Хиландару. Делегацију су чинили досадашњи декан проф др Мирко Васиљевић, који је најзаслужнији што су ове посете већ постале традиционалне, продекан проф. др Слободан Марковић, секретар факултета Миљко Ваљаревић, професори Данило Баста, Милован Митровић, Жика Бујуклић, Рајко Јелић, Зоран Мирковић, Марко Ђурђевић, Вук Радовић, Игор Вуковић, асистенти Драган Павић, Милош Станковић, Урош Новаковић, Далибор Ђукић, а из стручне службе Милош Сандић, Александар

Бошковић и Љубомир Вујовић. Због озбиљне повреде ноге, садашњи декан факултета проф. др Сима Аврамовић био је приморан да у последњем тренутку одустане од пута.

Циљ овогодишње посете, поред Хиландара, била су два највећа манастира на Светој Гори – Велика Лавра и руски манастир Пантелејмон. Пошто смо одсели у Јерисосу, планирали смо да брзим бродом-глисером лако стигнемо до самог краја полуострва, где се испод планине Атос угнездила Велика Лавра. Међутим, због немара службе која издаје *диамонијширон* (светогорске визе), неколико колега је остало без тог неопходног документа. Накнадно је све

сређено, али је брод већ отишао без нас. Зато смо морали да кренемо из Уранополиса, трајектом ка главној светогорској луци Дафни. Прозлазећи поред манастира који се налазе на западној обали Свете Горе, осећали смо се као прави светогорци, јер смо их претходних година већ посетили и свако од нас је могао да изнесе неки свој утисак и доживљај из тих манастира. Након што смо стигли у Дафни и окрепили се у локалној гостионици посним буреком и другим ђаконијама, наставили смо путовање подељени у два комбија. Труцкајући се сатима по разрованим и прашњавим светогорским путевима, прошли поред већ по-

сећених манастира Ксиропотама, Ивирона, Каракала. Током војње, направили смо паузу код Агиазме Св. Атанасија. Овај извор прелепе свеже воде налази се у шуми поред пута који води из Кареје ка манастиру *Велика Лавра*. Везује се за догађаје из десетог века и изградњу првог манастира на Светој Гори. Око 962. године Св. Атанасије Атонски је подижући Лавру остао без неопходних средстава за наставак градње. Тражећи помоћ, упутио се у Кареју. Успут му се јавила Пресвета Богородица, са саветом „да не малаксава“ јер ће његов подухват бити успешан. Али, Атанасије није поверовао да је то она и затражи неки знак од ње. Тада му она рече да удари штапом у стену, што монах учини и одмах из ње потече вода. Богородица га потом упути да се врати у Лавру и да не брине за изградњу манастира. Св. Атанасије то учини и заиста затече манастирске подруме и магацине пуне разних добара. У знак сећања на тај догађај, у манастиру Велика Лавра до данас не постоји економ, као што је то обичај у свим осталим манастирима, јер монаси верују да Богородица брине о њиховим потребама. Историчари разлоге настанка овог древног здања налазе ипак у пријатељству монаха Атанасија са славним војсковођом и византијским василевсом Ниђифором Фоком. Цар је сломио отпор сарацинских гусара на Криту и потом је Лавра грађена од тог ратног плена. Овај манастир је, као кажу, трофеј византијске победе и представља „камену молитву благодарности Богу за победу војске Ниђифора Фоке“, његовог ктитора.

Након окрепљења хладном водом у пријатној хладовини овог извора, наставили смо пут и убрзо стигли у Велику Лавру. Већ из далека се може закључити да јој придев „велика“ заиста приличи. И то не само зато што је најстарији и први манастир на Атонском полу-

Агиазма Св. Атанасија

У њорји Велике Лавре

острву, већ и због заиста огромних кула, дугачких зграда, масивних зидина, пространог дворишта и великих параклиса. Након љубазног пријема у гостопримници, имали смо довољно времена да обиђемо унутрашњост и ближу околину манастира: у дворишту се налази стари чемпрес импресивне висине, који по предању потиче још од оснивача манастира Св. Атанасија. Његов гроб је у главној цркви, а манастирске зграде држе камени стубови различитих боја и стилова, преузети са античких јавних зграда које су се ту налазиле пре доласка монаха. Задивила нас је пространа трпезарија са полукружним мермерним столovima и свечана, богоугодна атмосфера током обеда. Уосталом, он се и обавља као продужетак службе која претходно започиње у цркви, симболично повезујући примање духовне и телесне хране. Окружени древним трпезаријским фрескама и великим бројем монаха, уз читање житија светих за тај дан, осетили смо се као да више нисмо у времену садашњем.

У раним јутарњим часовима, док смо напуштали манастир Велику Лавру, дивили смо се јединственом изласку сунца, које се управо помаљало на пучини. Пут нас је даље водио до **Кареје**, где смо и овога пута обишли протатску цркву, испосницу Светог Саве и скит Светог Андреје. Од посебног значаја за све нас је била посета Протату и сусрет са архимандритом Стефаном Хиландарцем, који се ове године налази на челу светогорске Управе. Ово је четврти пут заредом да Сабор старца хиландарског братства бира из својих редова на тај положај овог истакнутог монаха. Према већ устаљеној традицији, сваке пете године место *йройоейсиџаџа* (или *йройџа*) припада манастиру Хиландару. Имали смо срећу да седница Свештене општине, којом је председавао отац Стефан,

Трпезарија у Великој Лаври

није трајала предуго, што се често дешава, па је нашао времена да нас прими. Након срдачне добродошлице, повео се разговор о овлашћењима које ова функција доноси и на које проблеме отац Стефан наилази током њиховог обављања. Сазнали смо да Прот данас нема посебне надлежности које је раније имао, и да је само први међу једнакима, с четвртином печата као и остала три епистата (ове године из Ксенофонта, Св. Павла и Григоријата).

Са оцем Сџефаном йрег Ейсиџасијом у Кареји

Разликује се од осталих по томе што носи штап (обележје части и првенства) и са издвојеног места, неке врсте престола, председава седницама Сабора и Епистасије. Ипак најважније је да Прот представља морални ауторитет Свете Горе, симбол њеног јединства и миленијумске самоуправе. Као заступник интереса монаха пред световним и црквеним властима, отац Стефан нам је са прилично горчине говорио о кризи у односима с грчком администрацијом. Она је изазвана најавом опорезивања атонских манастира, која је у супротности с важећом Уставном повељом. Уместо да грчка влада финансијски подржава Свету Гору, као њен заштитник, она преко пореских дажбина одузима и оно што им припада. Тешка економска ситуација у Грчкој најжалост је закуцала и на светогорске капије. То је поготово осетио манастир Хиландар, који за своју реконструкцију више не добија грчку помоћ од милион евра годишње. На крају разговора, проф. др Слободан Марковић се у име наше делегације захвалио оцу Стефану на указаном гостопримству и пожелео да са успехом обавља своје дужности на челу Свете Горе и предао му симболичне покло-

не. У знак сећања на ову посету, домаћин је свима подарио сребрну плакету – рељефну представу предаје кључева од стране турске управе – израђену специјално поводом стогодишњице ослобођења ове монашке републике од петовековне османске власти. Наиме, када је почетком Првог Балканског рата грчка морнарица ушла у светогорску луку Дафни (новембра 1912.), омањи турски одред се предао без борбе, па су игумани свих манастира свечано прихватили да буду под заштитом световне власти која их је ослободила. Следеће године је Света Гора прикључена Грчкој Краљевини. Нешто касније (1926) Грчка је новим Атонским уставом обезбедила посебан статус Светој Гори, који се поштује и данас. Тиме је монасима само призната аутономија која им је вековима пре турске окупације већ припадала. У Кареји је стогодишњица ослобођења прослављена веома свечано, у присуству представника Васељенске патријаршије и Атинске архиепископије, чланова Управе Свете Горе (Епистасије), игумана и представника свих 20 манастира, Гувернера Свете Горе, као и команданта грчке ратне морнарице, која је донела слободу светогорцима. Молитвена прослава обележена је заједничким бдењем у Протатском храму, у коме се налази славна икона Пресвете Богородице „Достојно јест». На ванредном „дуплом сабору“ светогорске Свештене

општине (тј. у присуству свих игумана и сталних представника двадесет манастира у Кареји), сазиван само у изузетним приликама, био је и хиландарски игуман Методије и отац Стефан, тада *анџиџросой* (заступник нашег манастира у Кареји). На свечаном скупу прочитан је оригинални записник седнице одржане пре сто година и имена свих чланова сабора из тог времена, где је наведено и име тадашњег хиландарског представника, старца Климента.

Да је Света Гора заиста непресушни извор духовности говори и чињеница да смо и овог пута посетили нешто што до сада нисмо имали прилику да видимо. Ради се о карејској келији званој *Патерица*. У њој је Свети Сава оставио игумански штап, иначе дар монаха лавре Светог Саве Освећеног на Синају. У овој келији, која се налази на хиландарској земљи, живели су до сада грчки монаси, да би одлуком игумана манастира Хиландара прошле године три српска монаха прешла из Хиландара у ову келију и тако поново оживели српско присуство у њој. У Патерици нас је дочекао млади и образовани монах отац Доситеј, некадашњи официр, а сада, како он воли да каже, војник Христов на Светој

Гори. Ово је била изузетна прилика да се на прелепој тераси са погледом на морску пучину и саме врхове Атосе поведе душекористан али и интелектуалан разговор са монахом који је дипломирао и магистрирао на два факултета. Након занимљиве дискусије, присутни нису могли сакрити задовољство због две ствари: прво што је српско присуство на Светој Гори све приметније и квантитавно све веће, а друго што наши монаси по култури и образовању заиста заслужују да се назову монасима царске лавре.

Након обиласка Кареје наставили смо пут ка руском манастиру *Панїелејмону*. Успут смо прошли поред старог Русика и присетили се Светог Саве и његовог доласка на ову свету земљу. У руски манастир стигли смо у поподневним часовима. Велелепно здање манастира одише духом царске Русије. Пролазећи кроз простране, пажљиво одржаване зелене вртове, долазимо до велике вишеспратнице у којој се налази гостопримница и манастирски конак. Пространи манастирски комплекс сведочи о моћи руског царства: преко пута цркве налази се огромна трпезарија у којој може да обедује преко хиљаду људи, а над трпезаријом

Са монахом оцем Доситејем

поносно стоји највеће звоно у Грчкој, тешко преко 13 тона. Након смештања и краћег предах одлазимо на вечерњу службу. У овом манастиру правила су нешто строжија. Током службе капија манастира се закључава, а у сам круг манастира се улази искључиво у дугим рукавима. Међутим, та спољашња строгост представља потпуну супротност њиховом благом и умилном богослужењу, у коме срдачна мекоћа руског језика долази до пуног изражаја. Заиста нас је задивила лепота руског појања, које се по својој словенској мелодичности знатно разликује од грчко-византијског начина певања. Када хорови у певницама са обе стране цркве загрме свом снагом, саборни храм се испуни прелепим сазвучјем, а поготово карактеристичним румором дубоких басова. Уз одсјај бледе месечине на високом позлаћеном иконостасу и уз сјај свећа и кандила у полумрачној цркви, доживели смо амбијент који нас је духовно уздигао и испунио најфинијим осећањима. На моменте нам се чинило као да присуствујемо богослужењу у московској, петровградској или некој другој лаври простране царске Русије.

Следећег дана, након јутарње службе и обеда, захвалили смо се домаћинима на указаном гостопримству и наставили бродом до хиландарске луке Јованица. Одатле смо се превезли до **Хиландара**, који се налази на супротној страни полуострва. Као и ранијих година и овог пута смо га походили на Велику Госпојину, на дан вазнесења Пресвете Богородице (28. августа /15. по јулијанском календару). Овај хришћански празник се посебно слави у манастиру Хиландару, јер је Богородица Тројеручица његова заштитница. И манастирска слава Ваведење Богородице (4. децембра/21. новембра), њој је посвећена. Након смештања у манастирском конаку, један део групе упутио се пре-

Вршкови манастира Панјелејмона

ма арсани на самој обали и успут обишао крст и маслину цара Душана, пирг краља Милутина, манастирске винограде и друге знаменитости које се налазе на путу ка луци. Други део групе упутио се до знаменитог **скија Св. Тројице**, на Спасовим водама, пар километара од манастира Хиландара. Његови остаци смештени су високо усред шумовитог брега, на уздигнутој заравни, која изгледа као да је ножем одсечена од стрме

стене изнад ње. Сада ту постоји само једносpratна грађевина, са куполом од камених плоча и сасвим наслоњена на тај стеновити гребен. Ова грађевина се налази у фази реконструкције, док се околни објекти полако руше и пропадају. Недавно је из остатака олтарске апсиде првобитне цркве Свете Тројице, скоро укопане у земљу под наслагама високог шута, спасена фреска Богородице са Христом из XIII века и пренета

Скија Св. Тројице

у ризницу манастира Хиландара. Овде више нико не живи, али је дуго времена на Спасовим водама била испосничка келија, чије се оснивање приписује Св. Сави. Ово место је за нас од посебног значаја, јер су ту настала житија Св. Симеона и Св. Саве, и тиме зачета српска средњовековна књижевност. Доментијан је у тој келији живео и писао, а такође и многи други хиландарски подвижници. Где се она тачно налазила, није познато. Из историјских извора се зна да је на Спасовим водама постојало утврђење – пирг Преображења, који је подигао краљ Урош средином XIII века, како би учврстио одбрану Хиландара са јужне стране. Претпоставља се да је можда управо у њему била поменута келија.

На путу догде могу се видети и остаци куле Св. Ђорђа, познате под називом *Арбанашки њирџи*, јер су је подигли Иван Кастриот и његов син Репош (тј. отац и брат албанског вође Скендербега). Репошев гроб се и данас налази у главној цркви манастира Хиландара, јер је неко време ту живео и потом умро као монах. Поменути пирг су Иван и његови синови добили на доживотно коришћење, на основу уговора са игуманом хиландарским Атанасијем из 1430. године, како би се у њему склонили у случају да их Турци отерају са њихових поседа. Као знак захвалности, ова породица је даровала Хиландару неколико села у близини Дебра. По неким изворима, Иван Кастриот се под старост замонашио у Хиландару и ту умро. Иначе, његова жена Воисава, мајка Скендербега, била је ћерка једног српског властелина из области Тетова. Ова историјска прича речито говори о етничкој симбиози словенског и арбанашког живља током средњег века на тлу Балкана.

После целоноћног бдења, у јутарњим часовима су се огласила манастирска звона, означивши

Обновљени хиландарски конаци

почетак свечане празничне литургије. У складу са светогорским обичајем, посебно поштованим гостима даје се част да на служби прочитају Символ вере и Оче наш. Ове године у име гостију са Правног факултета, ту част је имао продекан проф. др Слободан Марковић. Након службе и свечаног обеда, имали смо прилику да се сликамо са игуманом манастира Хиландара високопреподобним архимандритом Методијем, који је био одевен у празничну, посеб-

но свечану одежду. Након тога се проф. др Слободан Марковић захвалио на гостопримству и уручио пригодне поклоне. Игуман је истакао велико задовољство што Правни факултет одржава посебну духовну везу са манастиром Хиландаром, нагласивши да ниједан факултет, нити друга институција из Србије нема тако близак однос са хиландарским братством. Истовремено, Игуман је изразио наду да ће те везе у будућности бити још чвршће и на обострану

Овде се чува хиландарско вино

корист. Понудио је и гостопримство нашим студентима, са позивом да пар пута годишње остану по недељу дана у Хиландару и боље се упознају са духовним животом овог манастира. Након срдечног разговора са Игуманом, један од хиландарских монаха повео нас је у обилазак обновљеног дела манастирског комплекса. Са задовољством смо констатовали да су новоизграђени објекти заиста функционално и савремено опремљени, али да су и задржали свој средњовековни изглед. По-

том је група обишла и вински подрум, који је надалеко познат како по својим винама, тако и по свом аутентичном ентеријеру. Тиме је и овогодишње наше путовање приведено крају. Напуштајући Свету Гору и манастир Хиландар, свако од нас је понео део тог светог места у свом срцу. То је управо оно што нас поново њему и враћа.

*Текст и фотографије приредили
проф. др Жика Бујуклић
асист. Далибор Ђукић ■*

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
378(497.11)

ACTA diurna : билтен Правног факултета Универзитета у Београду / уредник Жика Бујуклић. – 2004, бр. 1 (октобар) – . – Београд (Булевар краља Александра 67) : Правни факултет Универзитета у Београду, 2004 – (Београд : Досије). – 29 cm

Двомесечно. – Наставља традицију билтена који је излазио у периоду од 1990–1997. године под истим насловом
ISSN 1820-3981 = Acta diurna (Београд)
COBISS.SR-ID 118246156